

23/16

VÍDEŇSKÉ SVOBODNÉ LISTY

Týdeník Menšinové rady české a slovenské větve v Rakousku

P. b. b. Erscheinungsort Wien
Verlagspostamt Wien 1050

Telefon 57 83 08

Redakce a administrace: 1050 Wien V.
Margaretenplatz 7. — Vychází každý
čtvrtek. — Předplatné čtrletné
S 45.—, pro cizinu S 70.—

Cena 4.— šilinky

Vídeň, 1. července 1982

Ročník 37

Číslo 25/26

V. Jubilejnímu sletu svobodného sokolstva

Předseda Kulturního výboru ústředí Českého srdce krajan inž. Ota Česka zahájil tento večer, uvítal přítomné, mezi nimi především krajana Jozefa Horvatha, dobrého a zasloužilého Sokola a věrného zastávce československé vzájemnosti, místostarostu Ústředí Československého sokolstva v zahraničí. A dále krajan Česka úvodem řekl: „Již v příštích dnech se budou sjíždět do Vídně Češi a Slováci z dalekých končin světa — někteří jsou již mezi námi — aby zde u nás, nedaleko hranic naší staré vlasti vzpomněli u příležitosti V. sletu svobodného Sokolstva v zahraničí stého výročí prvního sokolského sletu v Praze, který vedl jeden ze zakladatelů sokolského hnutí dr. Miroslav Tyrš.

Na dnešním pořadu je obrázkové, hudební a recitační pásmo „Lety všesokolskými slety 1882—1948“. Je to souhrn vzpomínek na jedenáct sokolských sletů v Praze. Menšinová rada české a slovenské větve v Rakousku a ústředí Českého srdce pořádají tento večer jako předzvěst sletových dnů a jako příspěvek k zahájení této celonárodně významné události.

Dnešním pořadem chceme vzpomenout ducha a ideí nekompromisně národně-politického zaměření Sokolstva, kterými se zasloužilo o duchovní a fyzickou výchovu českého a slovenského lidu, o osvobození Čechů a Slováků z poroby habsburské monarchie. Chceme vzpomenout Sokolstva, které nemalou měrou přispělo k vytvoření a vybudování Masarykovy Československé republiky. Vzpomínáme toho sokolského ducha, který bojoval proti útlaku monarchie i proti nacistickému a komunistickému násilí a dlu.

Ztotožňujeme se se všemi Sokoly a Čechoslováky, kteří byli v letech komunistického režimu po roce 1948 pro své sokolské a národně-politické přesvědčení pronásledováni — na rozdíl od těch, kteří požívali důvěry režimu a jím poskytovaných výhod. Naše prostředí je vždy otevřeno všem, kteří také dnes v exilu otevřeně a bez postranních úmyslů hájí a zastávají demokratické ideály a zásady Tomáše G. Masaryka a Edvarda Beneše. Jdeme se všemi, kteří nekompro-

„Lety sokolskými slety“ — pásmo světelných obrázků s hudbou a recitací, ke kterému pozval Kulturní výbor Českého srdce v pátek 25. června 1982 do sálu Slovanské Besedy se vydal tak, že zanechal u všech přítomných hluboký a trvalý dojem. Krajanu inž. Českově se podařilo vytvořit tak krásnou světelnou, slovní a hudební dokumentaci o historii sokolských sletů od roku 1882 až 1948, že právem redaktor Jonáš nejen srdečně autorovi poděkoval — k díkům se připojili všichni přítomní dlouhým a srdečným potleskem — ale řekl, že tato přednáška by se měla stát vzdělávacím základem pro všechny jednoty a příslušníky Sokola. A k těmto slovům se připojil i starosta Sokolské župy Vídeňské krajan Antonín Sysel. — Byla to sokolská symfonie krásných obrázků, slovního doprovodu a hudby, která tvořila ladný celek. — Na tomto večeru jsme uvítali místostarostu Ústředí Československého sokolstva v zahraničí krajana Jozefa Horvatha z USA, předsedu Menšinové rady krajana Antonína Nekováře, starostu Sokolské župy Vídeňské krajana Antonína Sysla a jednatelku Vlastu Fröhbauerovou a celou řadu dalších hostů. — Možná právem říci, že tento krásný, opravdu sokolský večer byl jedinečným úvodem k V. Jubilejnímu sletu čs. sokolstva v zahraničí.

misně stojí na straně nezadatelných práv svobody Čechů a Slováků a suverenity Československého státu.

Zdravíme V. slet svobodného československého Sokolstva v zahraničí jako manifestaci za svobodu a demokracii v zastoupení umlčeného národa ve vlasti. A v tomto smyslu přejeme V. Jubilejnímu sletu svobodného československého Sokolstva ve Vídni mnoho zdaru“.

Tato úvodní slova krajana inž. Oty Česky byla odměněna dlouhým a srdečným potleskem. A již následovala nekonečná řada krásných, z části velmi vzácných obrázků, doprovázena slovy, čtenými krajankami Libuší Českovou a Vlastou Šafářovou — vše podmalováno hudbou, sestavenou krajanem Emilem Českou. Obrázky i slovní doprovod spolu s hudbou činily jednotný celek těchto krásných a dojemných vzpomínek na nejslavnější dny našeho Sokola. A obrázky, slova i hudba, to všechno byl harmonický celek — účinek u všech diváků byl ohromný, se zatajeným dechem sledovali celé dlouhé pásmo. A nešetřili potleskem.

O posledním sletu v Praze — už za moci komunistů — se závěrem pásma říká: „Humanistický duch sokolství jako ideje osobní svobody a dobrovolného bratrství v národní obci je nejen nevyvlastitelný, ale také nepolláčitelný. Průvod členstva a statisíce občanů, vroubících jeho cestu, už

jasně vyjadřovaly city národa. Zase se potvrdila jednota Sokola a národa. Slet skončil a komunistická strana a vláda si už nepotřebovaly ukládat zdrženlivost. Nastaly perzekuce, vylučování a věznění Sokolů a dosazování komunistů na jejich místa — sletem de facto skončil Sokol v Československu. Ale splnil své poslání: byl rozloučením slavným a nezapomenutelným a byl slibem návratu!“

Předseda Kulturního výboru Českého srdce krajan Česka poděkoval všem za návštěvu tohoto posledního podniku před prázdninami. — Redaktor Jonáš poděkoval nejen krajanu Českově za velkou práci s vyhledáním vhodného materiálu a sestavením tohoto uchvacujícího pásma, ale i krajankám. Libuši Českové a Vlastě Šafářové za krásné přednesy a krajanu Emilu Českově za sestavení a předvedení hudebního doprovodu, krajanům Lanžerovi a Štěrbičovi za přípravu sálu a krajankám Štěrbičové a Matoušové za bohatý bufet. Rekl dále: je velká škoda, že toto pásmo, tuto symfonii obrázků, prózy a hudby nemohli shlédnout všichni účastníci sletu. A dodal, že by se tento večer měl stát součástí sokolské výchovy pro každého člena. — Starosta Sokolské župy Vídeňské krajan Antonín Sysel se ke slovům krajana Jonáše plně připojil a za tento krásný večer srdečně poděkoval. — Rozcházel jsem se plni dojmů a s přesvědčením, že tento večer byl krásným,

vhodným a působivým úvodem k V. Jubilejnímu sletu československého sokolstva v zahraničí ve Vídni.

VÍTÁME VÁS

Milé sestry a bratři —

budte nám srdečně vítáni! Velmi jsme se na Vás těšili a počítali dny, kdy už budete mezi námi. Přijíždíte k nám ze všech konců světa, plní naděje, že prožijete několik krásných dnů v bratrském prostředí.

Ta krásná sokolská myšlenka a její ideály nás pojí v jeden celek. Dává každému z nás sílu a vzpruhu pro náš těžký úkol, který nám byl uložen — zachovat odkaz našich sokolských zakladatelů a budovatelů našeho svobodného Československa. Víme, že k nám přijíždíte rádi, což jste nám již při minulých sletech dokázali. Snažili jsme se připravit a rařdit vše tak, aby se Vám i tentokrát mezi námi líbilo, nechceme a nesmíme Vás zklamat. Sokolská župa Vídeňská je si plně vědoma co sokolské slety pro nás znamenaly a znamenají. Vypněte všichni své síly, aby i tento V. Jubilejní slet čsl. svobodného Sokolstva v zahraničí, byl mohutnou manifestací pro lepší zítřek našeho národa a naší vlasti.

Voláme naše bratry a sestry doma v Československu — ujišťujeme Vás, že v této slavnostní chvíli jste v duchu mezi námi. Jste v našich srdcích a my Vám slibujeme, že odhalíme pamětní desku našim umučeným Sokolům, položíme kytici květů za Vás, kteří jste zůstali věrni. — Na zdar!

Předsednictvo
Sokolské župy Vídeňské

SLETU ZDAR

Menšinová rada české a slovenské větve v Rakousku vítá co nejsrději sokolské bratrstvo a krajany z celého světa u nás ve Vídni. Slet zahraničního Sokola, při kterém oslavujeme velké jubileum Sokolstva, má veliký význam. Není jen oslavou sokolského výročí, ale musí být především upřímnou manifestací proti nesvobodě, proti okupaci naší vlasti — pro lidská práva a demokracii.

Zde nejsou pro nás možné kompromisy. Jen několik kilometrů od našeho sletišť jsou hranice nesvobodného Československa. A tam musí letět naše sokolské pozdravy.

V tomto smyslu přeje celá naše krajanská větev v Rakousku, sdružená v Menšinové radě, sokolskému sletu všestranný úspěch. Tento sokolský slet znamená také povzbuzení národního sebevědomí všech Čechů a Slováků, kteří žijí mimo hranice své vlasti. Připomeňme si znovu co zakladatelé Sokola Tyrš a Fügner pro náš národ znamenali. Byl to právě Sokol, který se zasloužil o vzkříšení našeho lidu. A jistě to bude zase Sokol, který pomůže národu zbavit se komunistických okovů.

Věříme v budoucnost Sokola a našeho lidu. My, kteří žijeme v Rakousku Vám přejeme dobrý průběh sletu, ze kterého by měl znovu vyšechnout plamen společného úsilí. — Na zdar!

Antonín Nekovář

předseda Menšinové rady české a slovenské větve v Rakousku



Josef Suk: sokolskému sletu „V nový život“

Bylo to někdy v druhé polovině dubna roku 1919. Na mladou Československou republiku dolehly první těžké starosti, vyvolané útoky Maďarů na jižní kraje Slovenska, a nastávala nutnost bránit se vojensky. Tuto povinnost si ochotně uvědomovala nejen československá armáda, teprve se organizující, ale i přecitlivělí dobrovolníci z řad veškerých vrstev našeho lidu. Také mezi mládeží v Křečovicích u Neveklova, rodišti a sídla hudebního skladatele Josefa Suka, se vzrušeně mluvilo o povinnosti přihlásit se k obraně vlasti a Suk, pozoruje ten ruch s účastným zájmem upřímného vlastence i vřele milujícího otce, nadchl se jednoho dne, dnes už neznámého data, k myšlence, že napíše mládeži nový pochod, „aby se synové při tátově muzice lépe šlapalo“. A tuto

myšlenku také hned provedl, když o dopolední toho dne napsal ve znění pro čtyřruční klavír úvodní část pochodu a odpoledne jeho část střední, zvanou „trio“. Byl to základní tvar pochodu, který se později stal slavným pod názvem „V nový život“. Měl ještě, jak je patrné z faksimilové jeho reprodukce na prostý tvar trojdielné pochodové skladby, bez úvodních fanfár a bez velkolepé vyvrcholujícího závěru.

Tehdy však zůstalo jen při tomto zápisu skladby. Syn Pepa na Slovensko nerukoval a Suk prozatím náčrt pochodu založil. Naskytla se mu však brzy velmi vhodná příležitost, aby se k němu opět vrátil. Československé sokolstvo připravovalo na rok 1920 první poválečný všesokolský slet, vcelku již

sedmý, a sletový výbor vypsál koncem podzimu 1919 soutěž na nový slavnostní pochod sletový, určený „pro vstup a nástup sokolského členstva k prostým cvičením“ v trvání asi 20—25 minut. Podmínky soutěže žádaly skladbu „ve výrazném pochodovém tempu s ostrými akcenty pochodovými, tak aby svým rytmem udržovala krok“ a byla „rázu slavnostního, vystihující mohutný dojem nástupu“. Jako členové poroty byli jmenováni skladatelé Karel Kovařovic a Otakar Ostrčil, za sokolské náčelnictvo sestra Milada Malá a bratři Agathon Heller a dr. Jindřich Vaniček.

Byla v tom vskutku podivuhodná hra osudu. Suk nejen měl doma náčrt pochodu, jenž jako by byl psán pro účel soutěže

Josef Suk: sokolskému sletu „V nový život“ (Pokračování)

určený, ale potřebu nového slavnostního pochodu pro nástup mužů k prostným cvičením při všesokolských sletech si sám dávno uvědomoval a záměr napsati takový pochod vyslovil k několika přátelům již u příležitosti předcházejícího VI. sletu v roce 1912, když opouštěje sletišť na letenském pláni naštěně horoval o mocném dojmu sletových prostných. Proto také, upozorněn nyní na vypsanou soutěž, s chutí sáhl pro jarní náčrt pochodu pro čtyřruční klavír a zadal jej do soutěže. Aby pak netěžil z vůhy a popularity svého jména, skryl se při tom za pseudonym Josef Emanuel Skrzýžovský, jež si odvodil

SOKOL

Střechová organisace

Ku konci osmdesátých let minulého století bylo pomýšleno na založení ústředního výkonného orgánu, který by zastupoval stávající spolky ve Vídni. Dne 1. června 1888 se sešli zástupci 16 spolků a čeští poslanci Dürich, dr. Engel a Hevera v hotelu Zillinger a zdůraznili, že je nutné, aby zájem o národní věc pronikl do nejširších vrstev. Učitel školy Komenského Jan Ludvíček byl pověřen vypracováním stanov, v letech 1889 a 1890 se konaly další 4 schůze, na nichž byly přijaty stanovy, které než byly schváleny musely být dvakrát přepracovány. Střechová organisace byla pojmenována „Ústřední jednotka“, za prvního předsedu zvolen Jan Ludvíček, jeho zástupcem Karel Doležal.

V prvních letech nebyla činnost Ústřední jednoty úspěšná. Většina spolků neměla o spolupráci zájem, výbor však použil podzimního zasedání říšské rady a pozval české poslance na přátelský večírek, který se konal 12. října 1891. Poprvé přišli čeští poslanci v hojném počtu mezi vídeňské Čechy — dostavili se Eim, Spindler, Dvořák, Vohanka, Sláma, Hájek, Kaizl a Kramář. Večírek měl velmi důstojný průběh, vídeňští Češi se dostavili v hojném počtu a poslanci slíbili, že zájmy menšiny budou při každé příležitosti hájit.

Na mimořádné valné hromadě 24. října 1891 byl postaven do čela této střechové organisace poslanec Eim, který předložil výboru program k posílení Ústřední jednoty a všech spolků. Vrcholem činnosti byl přátelský večírek na oslavu a počest čestného člena dra. Em Engla 13. listopadu 1891, kterého se zúčastnili delegáti 29 menšinových spolků a řada jihoslovanských a českých poslanců, mezi nimi bratr Masaryk a hrabě Kaunic. Výbor, posílen zájmem těchto vynikajících osobností počal o to, aby všechny spolky vystupovaly na veřejnost co nejdůstojněji. Při zakládání nových spolků bylo pečováno a kladen důraz na styk vídeňských Čechů s českou veřejností v Čechách a na Moravě.

Onemocněním předsedy posl. Eima nastává úpadek, na valné hromadě 3. dubna 1892 se vzdává funkce i místopředseda Jan Ludvíček a v Ústřední jednotě zůstává pouze 14 spolků. Za nového předsedu je volen Vilém Zahradníček a jeho zástupcem Antonín Rákosník.

Nový výbor vyvíjí iniciativu, propaguje divadelní hry ředitele Chmelenského v josefovském divadle a pořádá výpravy do Poštorné a Chorvatské Nové Vsi. Ze 300 účastníků jich bylo nejvíce ze Sokola a Lumira. 19. května 1894 z iniciativy Akademického spolku se zakládá ve Slovanské Besedě národopisný odbor, který organizuje výstavy národních krojů. Památným zájezdem tisíce vídeňských Čechů do Prahy dokumentovali tyto nejlépe svou přichylnost k národu.

Usilovnou prací se zvyšuje počet členských spolků na 22 a je snaha, aby do čela spolků a zejména Ústřední jednoty byli vždy stavěni osobnosti vynikající, zkušené a zejména čestné. Sion

VIII. slet v roce 1926

Každý slet měl svůj ráz a snažil se, aby byl lepší sletu předcházejícího. Nebylo však možno neustále stupňovat počet cvičenců. Ani strahovský stadion nepojmul více jak 30.000 cvičenců. Vždyť i sestry se činily, roku 1926 jich cvičilo již 28.000, roku 1932 32.000 a roku 1938 ještě víc. I počet cvičících žáků, dorostenců a dorostenek se zvyšoval tak, že bylo nutno organizovat rozřadovací závody. Kdo sletová prostrná neovládal velmi dobře, nesměl cvičit. Cviky byly náročné a cvičit mohli pouze ti nejlepší z nejlepších.

Slety začínaly slavnostním, manifestačním průvodem, pokračovaly sletovými scénami a vrcholily hlavním sletovým cvičením všech složek. Jako novinka byl uspořádán v rámci sletu sokolský veletrh. VIII. všesokolský slet obohatila svým vystoupením čl. a jugoslávská armáda. Sletová scéna „Kde domov můj“ krásně ukázala budovatelské úsilí Sokolstva a nádheru čl. republiky. Slety sokolstva ve spojenecké Jugoslávii byly obesílány pravidelně (1920 Maribor a Lublaň, 1921 Osijek, 1922 Lublaň, 1924 Záhřeb, 1927 Lublaň, 1930 manifestační Bělehrad, 1931 Split, 1933 Lublaň, 1936 Subotica a 1937 Nový Sad). Jak prozřavé bylo vedení Sokola svědčí tajná porada s jugoslávskými bratry v roce 1934, kde bylo upozorněno na nacistické nebezpečí a byly usneseny formy boje proti tomuto Sokolu nepřátelskému hnutí.

I dnes musíme být svědky toho, že v zemi, kde Sokol byl založen bylo toto hnutí prakticky zlikvidováno a majetek zabaven a částečně rozkraden.

Dnešní svobodné Sokolstvo však hledí do předu, mladých členů přibývá a šťastná budoucnost je tím zajištěna. A. V. jubilejní slet čs. Sokolstva v zahraničí, který začíná v pátek 2. července recepcí u presidenta rakouské republiky dr. Kirchschlägera a vídeňského starosty Leopolda Gratze bude hrdou manifestací dobře vykonané práce. Sion

od obce Skrzýžova poblíž svého rodiště na Sedlčansku.

A jeho pochod obstál v soutěži vítězně. Sokolským zástupcům v porotě, když jim byl Kovařovicem a Ostrčillem čtyřručně zahrán, nezdál se sice pochodově dost výrazný, ale k posledu přece jen se ztotožnili s názorem odborníků, že jde o skladbu pochodově citěnou a při tom umělecky mimořádně hodnotnou, a pochodu byla jednomyslně přiznána první cena s tím, že bude o nadcházejícím sedmém sletu hrán při



nástupu mužů k prostným. Suk po tomto rozhodnutí doplnil pochod ještě úvodními fanfárami, trojmo opakujícími začátek melodie ze střední jeho části, a pak slavnostně vypjatou kodou s použitím téhož prvku motivického. Partituru pro velký symfonický orchestr si skladatel vypracoval sám (její originál jest dnes bohužel nezvěstný), úpravu pro vojenskou dechovou hudbu, v níž měl pochod býti hrán na sletišti, provedl tehdejší inspektor našich vojenských budeb ppl. Prokop Obersthor.

Sedmý všesokolský slet, těsně poté následující, měl tedy po hudební stránce svoji uměleckou sensaci. Imposantní nástup mužů k prostným cvičením, jehož dojem je vždy tak mocně rozechvívající, nedál se tentokrát podle vžitého dotud zvyku s hudbou staré pochodové skladby, známé pod heslem „Lvi silou, vzletem sokolím“, nýbrž po prvé za zvuků pochodu nového, jímž sokolstvo obmyslil jeden z našich největších tvůrců hudebních. (Hrály jej spojené vojenské hudby za řízení ppl. Oberthora.) Při dopolední zkoušce o prvním sletovém dni 27. června 1920 neobešlo se to sice opět bez částečných rozpaků, když u některých sokolských činitelů, v tomto směru poněkud konservativních, budil nový pochod jisté obavy pro svoji zdánlivou „nepochodovost“ a „modernost“.



Ale tyto obavy byly přece jen zaplašeny a odpoledne i o následujících dnech byl dojem z prvního nástupu cvičenců při Sukově pochodu nepopsatelně velkolepý.

Nejprve jásavé fanfáry trubek, vířením bubnů vystřídávané, se rozezněly nad tribunami v trojím, po pultově zvyšovaném opakování, radostně vypjaté jako štíhlé tělo borcovy, jako symbol vítězné síly a odvahy. Byly zjevnou předpovědí něčeho velkého a krásného a dovedly také stupňovat vzrušené napětí, s nímž nástup k prostným bývá vždy očekáván. „Po každé při těchto fanfárah bylo viděti horečné napětí diváků v hledišti“, zaznamenala zpráva v Památníku VII. sletu, „nedočkavou pak snahu energie cvičenců v seřadíšti.“ A již vzápětí se ozvaly křepké rytmy a jaře veselé i slavnostně vznosné melodie vlastního pochodu, s nimiž se zároveň rozlévaly po sletišti mohutné proudy statných lidských těl. Hudba Sukova pochodu účinkovala tu pojednou jako zápalná jiskra na srdce všeho diváctva i kráječích cvičenců, chytla svojí ryze českou notou, svojí výraznou zpěvností a rytmickou bujarostí, a

Sukovi, zvyklému dotud jen na úspěchy v koncertní síni, přinesla veliké vítězství před forem, nad nějž sotva si lze myslet širšího a v jistém smyslu i — přísnějšího.

Kolikrát od té doby byli jsme již svědky tohoto rozechvívajícího obrazu! Sukův „slavnostní pochod sokolský“, jak byl skladatelem označen, se stal neodmyslitelnou součástí sletů i jiných sokolských podniků a zároveň i jednou z nejznámějších a nezmilovanějších skladeb české hudby. A nespokojil se jen nadšenou láskou v obyvatelstvu skladatelovy vlasti, nýbrž vydobyl si i pozoruhodného vítězství před forem ciziny: byl odměněn nejvyšší cenou v hudební sputěži při Olympijských hrách r. 1932 v Los Angeles. To vše jistě nejpříjemnějším právem. Je to skladba umělecky plně hodnota, myšlenkově vznosná a živá, a přitom skladba, jež má všechny podmínky, aby byla opravdovým pochodem: pobádá tělo i ducha, vlévá do žil a krve radost a sílu, odvahu i nadšení a přitom z davu činí ukázněnou jednotku stejné vůle a stejného citění. Tyto vlastnosti nemusejí býti údělem pochodové skladby z pera každého velkého umělce, jak jsou toho v dějinách hudby čelné doklady. Sukův pochod je však má a jimi potvrzuje jeho svrchu vytyčený význam. Má je, poněvadž nebyl dílem náhodným, vedeným snahou po snadné oblíbě v nejširších vrstvách národa, nýbrž dílem spontánně vytrysklým, prožitým a vyrostlým jako organická součást celého životního díla.

Tím se však již dotýkáme významu, jež má Sukův pochod nejen pro vlastní tvorbu skladatelovu, ale i pro české hudební umění, a to ve smyslu uměleckém i národním. Zrodil se jako umělecký hodnotný výtvor velkého českého skladatele se všemi znaky jeho silné, svérázné osobnosti a zrodil se v jeho tvůrčím nitru jako velmi živá ozvěna popřevratových událostí z října r. 1918, jako nadšený výraz radosti z dosažení československé státní samostatnosti i jako mužný projev vůle pro ni pracovat. Nebylo pak také nápadem nijak náhodným, nýbrž dobře uváženým a citěným, když mu Suk dal symbolické pojmenování „V nový život“. Jako v těsně předcházející své hudební básni „Zráni“ vyzpíval v široké symfonické formě epopeji osvobození a vykoupení člověka, pochodem „V nový život“ napověděl po té oblíbenou lapidární zkratkou první dojem radosti nad osvobozením národa. Ze se to stalo v útvaru prostého pochodu, nic neubírá věci na váze a hodnotě. Naopak, odpovídá to zplna náladě prvé všeobecné družnosti, kdy každý byl by se nejraději komukoliv světoval se svoji radostí a kdy takový dav sdružující projev umělecký visel přímo ve vzduchu.

Proto také jistě důvodně označil Suk pochod „V nový život“ jednotným číslem opusovým (35) spolu s intimní Meditací na chorál k svatému Václavu (op. 35a), jež byla vroucně citěným výrazem českých obav a českých nadějí v začátku první světové války, a spolu s „Legendou o mrtvých vítězích“ (op. 35b), která po doznění této války vyzpívala hymnický vděk bratřím, padlým za národní

zápalné a povznášející skladbě...

O tom, jak došlo k poslední úpravě, sluší říci několik slov. Na to, že by melodie střední pochodové části měla být zpívána, myslil sám Suk, hned když tvořil původní znění pochodu a snad ji už tak koncipoval, přimýšleje si k ní nějaká vlastní slova. Tento nápad uplatil také krátce po té, když za návštěvy u přítele univ. profesora dr. Drtiny v Hněvšíně u Slap přehrával pochod po prvé prezidentu Masarykovi a obrátil se na spolupřítomného básníka J. Sv. Machara, nebyl-li by ochoten nějaký text mu napsat. Tehdy však nepochodil: k hotové hudbě je prý těžko si vymýšlet text. Tato jeho snaha, pramenící v přání, „aby se pochod ještě více vžil“, setkala se s úspěchem až před IX. všesokolským sletem v r. 1932, kdy pro text k melodii střední části pochodu šťastně nalezl básníka v Petru Kříčkoví. Ten podložil zmíněnou melodii čtyřmi slokami bojové burcujícího obsahu, v němž Tyršovy sokolské myšlenky jsou promítány do minula na nadšení vojsk husitských a do budoucna v povinnost věčné národní dblosti nad Pravdou ve smyslu zásad Husa, Komenského a Masaryka. A nezůstalo jen při této verzi unisonového zpěvu ve střední části pochodu. Začátkem roku 1935, v němž Suk nečekaně dokončil svoji životní pout, doplnil Petr Kříčka básně ještě také slovy pro melodii krajních částí pochodu a básníkův bratr Jaroslav upravil celý zpěv zčásti pro mužský, zčásti pro smíšený sbor v jakousi drobnou kantátu, k velké spokojenosti skladatele, jenž krátce před smrtí vlastoručně poznamenal na rukopis Kříčkovy sborové úpravy: „Jaroušku, je to skvělý! Vše s díkem schvaluji“. V této sborové úpravě byl pak pochod „V nový život“ po prvé proveden při slavnostním koncertě Československé obce sokolské před X. jubilejním sletem dne 11. prosince 1937 ve Smetanově síni Obecního domu v Praze. V provedení orchestru České filharmonie, spojených pražských pěveckých kroužků sokolských a za řízení Jaroslava Kříčky ukázal se v účinnu nově zase zápalněm...

OTAKAR SOUREK

SLETOVÁ KANCELÁŘ

Sletová kancelář se nachází v hotelu „Pošta“, Vídeň I., Fleischmarkt číslo 24 — telefon: 52 89 59

PROGRAM V. JUBILEJNÍHO SLETU ČS. SOKOLSTVA V ZAHRANÍČÍ VE VÍDNĚ

-2.-5. ČERVENCE 1982

PÁTEK 2. ČERVENCE 1982

8 HODIN: Slavnostní zahájení sletu — Sál Slovenské Besedy, Vídeň I., Drachengasse číslo 3.

8,15 HODIN: Otevření výstavy sletových památek — místnosti Českého srdce Vídeň I., Drachengasse číslo 3. — Výstava je otevřená denně od 9 do 20 hodin.

8,30 HODIN: Návštěva bývalého koncentračního tábora Mauthausen — odjezd autobusem od hotelu „Pošta“ Vídeň I., Fleischmarkt číslo 24. — Návrat do Vídně k hotelu „Pošta“ asi v 18 hodin.

8,30 HODIN: Turnaj v odbíjené žen a mužů — Stadthalle „B“ Vídeň XV., Vogelweidplatz číslo 14.

20 HODIN: Večírek na uvítanou v historické radnici města Vídně — Vídeň I., Rathausplatz. — Konec recepcí v 11,30 hodin.

SOBOTA 3. ČERVENCE 1982

9 HODIN: Závody v národovém tělocviku — sportovní středisko „Schmelz“ Vídeň XV., Possingergasse číslo 2.

11 HODIN: Odhalení pamětní desky br. dr. Miroslavu Tyršovi — Vídeň XVII., Steingasse 7.

15 HODIN: Hold Tyršovi — sportovní středisko „Schmelz“ Vídeň XV., Possingergasse číslo 2.

19,30 HODIN: Slavnostní sletová akademie — Lidové divadlo (Volks-theater) Vídeň VII., Neustiftgasse 1. — Konec v 22,15 hodin.

NEDELE 4. ČERVENCE 1982

14 HODIN: Hlavní sletový den — Západní stadion (Weststadion) Vídeň XIV., Keisslergasse číslo 6. — Konec v 18 hodin.

20 HODIN: Veselice na rozloučenou — Palác „Auersperg“ Vídeň VIII., Auerspergstrasse číslo 1.

PONĚLÍ 5. ČERVENCE 1982

8,30 HODIN: IV. sjezd Čs. sokolstva v zahraničí — Sál Slovenské Besedy Vídeň I., Drachengasse číslo 3.

9 HODIN: Den sokolské mládeže — Odjezd autobusu od hotelu „Pošta“ Vídeň I., Fleischmarkt číslo 24. — Návrat v 19 hodin.

20 HODIN: Schůze Svazu sokolstva ve svobodném světě — Sál Slovenské Besedy Vídeň I., Drachengasse číslo 3.

ÚTERÝ 6. ČERVENCE 1982

8 HODIN: Posletový sokolský tábor — Lackenhof, Dolní Rakousko — odjezd autobusem od hotelu „Pošta“ Vídeň I., Fleischmarkt číslo 24. — 18. července zakončení posletového tábora a návrat autobusem do Vídně k hotelu „Pošta“.

svu – čím je a co chce

Naši předkové říkali: „Pravda Páně zvítězí“ a nemýlili se. Za naší doby toto heslo v obměněném znění zdobilo veliký znak republiky Československé. A je to pravda: nevítězí hmota — vítězí duch. Proto také nevítězí natrvalo materialismus, byť povýšený na filosofii a zajisté ustoupí, až dozraje čas, silám duchovna, mravnosti a humanismu. Víme ovšem dobře, že fyzická přesila může dočasně být u moci a utlačovat ducha. Pro vládců velikých a početných národů bývá tato skutečnost skoro neodolatelným pokušením, aby spoléhali jen a jen na hmotnou sílu, ať už vojenskou, hospodářskou či policejní. Pro národy početně malé, jako jsme například my, toto pokušení nestává. U nás bývá duch potlačován jen tenkrát,

Umělci a diktatura

Hlasy rakouského tisku po televizní diskusi na téma „Umělci v diktatuře“ —: „Jmenování špičkoví umělci (Gründgens, Karajan, Furtwängler), ale samozřejmě také všichni, kteří nebyli jmenováni, byli krásnou kulturní fasádou strašlivé kulturní hanby. Vpředu byl viditelný slavný dirigent, herec nebo jiný umělec, zatím co za touto fasádou byly miliony splynovány nebo jiným způsobem v táborech vražděny. V tom je vina špičkových umělců, kteří se aranžovali se systémem. A že všichni věděli, co se vzadu děje, potvrdili víceméně tím, že každý se pokusil několikrát jednotlivým obětem pomoci.“

Nechceme při této příležitosti zapomenout na pozadí této fasády, když tleskáme na příklad známému ruskému státnímu orchestru nebo kulturním vývěsným štítům z jiných diktatur. Zatím co v předu je obdivován kulturní vývěsný štít, hynou vzadu za ním tisíce lidí v táborech. Zaplať Bůh, že byli ve všech dobách a všech diktaturách také umělci, kteří odmítli aranžovat se s diktaturou. To nebyli právě jen umělci z povolání, nýbrž také lidé, kteří právě proto, že byli velcí umělci, byli si vědomi nejen své lidské povinnosti, ale ukázali také charakterovou sílu...“

V televizní diskusi šlo o umělce za Hitlerova nacistického režimu. Ovšem, dnes máme řadu jiných diktatur ve všech částech světa. Nám v Evropě jde především o země, kde jsou diktatury komunistické. A těch všech se týká dodatek v druhém odstavci, citovaném z rakouského tisku. A není třeba mnoho důvtipu k tomu, že nejde jen o ruský státní orchestr. Připomeňme, jen proto aby bylo zcela jasno, že se to týká umělců také z Československa (o jehož režimu a persekucích vi, musí vědět každý dost a dost!), posílaných na Západ, kterým tleskáme. Těch, kteří ještě jsou v milosti dnešního režimu, i těch, kteří si to nějak pokazili a dnes běhají mezi námi a zpívají „Ja nic, já muzikant“...

když nám vládnou jiní. My jsme v minulosti spoléhali a nyní rovněž spoléháme na konečné vítězství ducha pravdy; na vítězství, které nebude jen dočasné. Jistě je povinností nás všech, uspišit toto svítání. Zeela zvláštní úkol však připadá umělcům a vědcům v našem středu, jak strážcům hodnot duchovních a mravních; umělcům a vědcům, stojícím v předvoji našeho společného úsilí o uplatnění pravdy, krásy, dobra a svobody všude tam, kde byly utlačeny.

Je tedy zcela samozřejmé, že se českoslovenští umělci a vědci za hranicemi vlastní spolu s početnými přáteli svobodné československé kultury sdružili za tím účelem, aby se svou vědeckou prací přibližovali pravdě; aby uměleckou činností přinášeli lidstvu krásu; aby mravní úroveň svého postojů vydávali svědectví dobru a aby celým svým úsilím sloužili svobodě, bez níž není možný život, důstojný člověka, bez níž také nemůže vzkvétat ani věda, ani umění.

Proto se svého času z lůna Československé národní rady americké zrodila Společnost pro vědy a umění — naše SVU. Začátky byly skromné. Jen několik málo nadšenců neslo celé břímě veliké myšlenky. Dnes se SVU může pochlubit činností, trvající již přes čtvrt století a vysloužilo si v mezinárodním světě kulturním značné uznání — jistě po zásluze. Dnes má SVU své členy v celém svobodném světě a vydává svědectví o tom, jak veliký byl v minulosti náš přínos do pokladnice světové kultury, jak živá je i dnes naše vědecká a umělecká tvořivost a jak vysoká je úroveň vzdělanosti našich lidí. SVU uspořádalo řadu valných shromáždění, sjezdů, symposií, různých setkání, udivujících účastníky vysokou úrovní přednášek, diskusí či uměleckých podniků; navázalo

styk s mnohými institucemi, sledujícími obdobné cíle; vydalo již řadu hodnotných publikací, pravidelně vydává svoje časopisy „Proměny“ a „Zprávy“ a bude nyní vydávat též „Kosmas“; povzbudilo mnoho umělců a vědců, vyvolalo či usnadnilo jejich vzájemný styk a pomohlo jim tak překonat pocit opustěnosti v cizím světě.

Při tom si SVU pečlivě zachovalo svůj nepolitický charakter. Jednotliví členové se ovšem jako svobodní občané uplatňují ve veřejném životě, kdekoliv si našli nový domov. SVU jako takové však nikdy nezasahuje do stranickopolitické soutěže těch zemí, kde jsou jeho členové usazeni. Aby bylo jasno: za svobodu ovšem bojují všichni — jako jednotlivci i jako organizace. Vždyť problém svobody není otázkou jen a jen politickou, ale je pro nás především otázkou mravní. Proto se také SVU ve svých sjezdových usneseních i jinde vždy zasazuje o svobodu nejen vědeckou a uměleckou, ale o svobodu celou, o svobodu nedělitelnou.

Vedoucí orgány SVU — předsednictvo, výbor a odborné či zájmové sekce — mají svoje sídlo tam, kde je snad největší koncentrace řádných členů, tj. ve Spojených státech amerických. Valná shromáždění bývají také obrok pořádána ve Spojených státech nebo v Kanadě a letos se již řada členů, příznivců a přátel chystá do Pitts-

Výstava sletových památek

Všechny zvláštní a mimořádné události bývají doplňovány a doprovázeny výstavou, která svým obeláním plní velký informativní úkol, kterého se má také naše výstava, kterou uspořádáme v rámci V. sletu svobodného Sokolstva v zahraničí ve Vídni, čestně zhostit.

Především jsme si, představit návštěvníkům sletu a celé veřejnosti rozsah i obsah sokolských památek a dokumentů a také ani nemůžeme zapomenout s díky na dárců, kteří sokolské sbírky rozšiřovali a zhodnocovali. Vedle blízkého vyhmátnutí samých kořenů a situací i problémů, na něž zájem zaměřuje své poznání a pochopení, bude výstava dokumentovat mimořádnou působnost a sílu tělovýchovy, jak ji známe z doby nejvyššího rozkvětu. Naše státní dokonalé ověřilo trvalé hodnoty Sokolstva — jaké kdy dějiny poznaly — a spojují nás všechny!

Doba, k níž se bude podstatná část výstavy vztahovat, zahrnuje důležité etapy ve vývoji Sokolstva vůbec, a je třeba si uvědomit, jak se v které době vývoj dařil a kam šel. Na výstavě budou instalovány malé poklady našeho růstu a tvoření, ukázky drobné práce jak kulturní tak menší, jež rovněž zachycují slavné postavy sokolských dějin. Dále bude upozorňovat, jak se v současné

burku na valné shromáždění, doplněné kulturním programem.

Kdekoliv žije větší počet členů, seskupují se v místní skupiny, z nichž některé již vykonaly úctyhodný kus plodné práce a vydatně proslavily jméno našeho národa v oboru vědy a umění. Také zde v Rakousku byla před nedávnem jako nejmladší z místních organizací ustavena skupina, která se v prvním červencovém týdnu letošního roku, tedy v době sokolského sletu ve Vídni postará o to, aby místní zájemci i hosté odjinud měli příležitost poznat ukázky československé kultury v exilu. Doufejme, že se nové skupině SVU ve Vídni časem podaří dohnat to, co v kulturním snažení vykonali v uplynulých letech například naši krajané z SVU v sousedním Švýcarsku. Dobře vůle, pracovitosti a nadání je zde jistě dostatek.

Tož tak asi ve zhuštěné zkratce vypadá učlenění Společnosti pro vědy a umění a takové jsou její úkoly, které nepolitickou činností kulturní vhodně doplňují společné úsilí nás všech: úsilí o konečné vítězství pravdy, krásy, dobra a svobody všude tam, kde jsou utlačovány.

FRANTIŠEK SCHWARZENBERG

— x —

Autor našeho článku, universitní profesor dr. František Schwarzenberg, býval několik roků předsedou SVU, třicet let učil na universitě v Chicagu a nyní žije na odpočinku u nás v Rakousku.

době upírá zájem v řadě zemí o tělovýchovu vysoké úrovně, její mnohostrannou činnost. Při této příležitosti si divák jistě zavzpomíná na své sokolské začátky a bude je konfrontovat s dneškem!

Jádro výstavy bude tvořit Sokolská župa Vídeňská, její dějiny, její někdejší velikost a její dnešní stav. — Ústředí čsl. Sokolstva v zahraničí, dnešní rozšíření jednot, publikační činnost, slety na území Evropy a Ameriky. — COS, kde bude ukázána velká slavná minulost celého Sokolstva. Světová mapa bude ukazovat rozšíření Sokola ve světě, včetně slovanských zemí v Evropě před I. a II. světovou válkou a Americe.

Dokumentující vysoká úroveň sokolské tělovýchovy již ve svých počátcích nám dává právo říci, že sokolstvo vyrostlo z národa celého a proto ho celý národ ctí a miloval a proto také zůstane Sokolstvo stále živé a současné.

Výstavu budou uzavírat vzpomínky na naše krásné a slavné slety a hovoříme-li o jejich iniciátorech, vzpomeneme i stavitele sokolských cvičišť a sokoloven bratra Dryaka, který před 50ti lety od nás odešel, zemřel 7. 6. 1932. Zároveň si připomeneme, že první sokolský prapor byl rozvinut 30. května 1862. Ludmila Přesová

Jsmé věrni jejich odkazu?

Kdo by 5. července nevzpomněl na Velehrad? Na kolébku našeho křesťavství, kterou Jan Pavel II. postavil do popředí zájmu celé křesťanské Evropy? Dnes i Angličané a Španělé, Irové, Němci a Italové ctí svatého Cyrila a Metoděje jako své ochránce. Jak si jich vážíme my, jejich duchovní synové?

Jejich dílo bylo skutečně něčím geniálním. Nevzdali se na Moravu jako dobyvatelé, naše předky nepovažovali za barbary, které by bylo třeba počítit. Ve své čisté víře byli přesvědčeni o tom, že tam v té zemi žije národ, pro který se naplnil čas spásy. Jak to krásně vyjadřuje Metodějův staroslověnský životopis: „Milosrdný Bůh, který chce, aby byl každý člověk spasen a dospěl k poznání pravdy, povzbudil za našich let a kvůli našemu národu, o který se nikdo nestaral, k dobrému dílu našeho učitele, blaženého Metoděje.“ Slované se měli konečně stát účastníky dědictví, které Bůh připravoval ve Starém zákoně a které pak připadlo Božímu lidu novozákonnímu. Pro bratry ze Soluně byl ten lid na březích Moravy a Dunaje vyvolen k tomu, aby se jeho synové a dcery stali údy Ježíše Krista, aby On sám mohl vzdávat Otci chválu jejich rty a jejich jazykem. To bylo něco neslýchaného od dob apoštolů. Náš národ se nestal křesťanským tím, že by byl býval zabrán nějakou stávající církevní provincií, nýbrž prostě tím, že uvnitř něho, v jeho vlastním srdci, začlo najednou zaznívat evangelium a Boží chvála vyjadřená jeho slovy a psaná jeho vlastním, pro něho vytvořeným písmem.

Připomeňme si však ještě jednou ta slova Metodějova žáka, která jsme uvedli výše.

O tom, jak milosrdný Bůh povzbudil k dobrému dílu svatého Metoděje pro národ, o který se dosud nikdo nestaral. Je to tak úplně pravda? Dnes přece víme, že v našich vlastech byly už před příchodem svatých bratrů kostely, že tam působili franští a bavorští kněží. Někteří z nich byli snad vedeni zájmy ne zcela ryzími, ale byli mezi nimi jistě i mužové Boží, snad i světci. Jak to tedy, že u našich předků nezabrali? Zřejmě proto, že na ně šli ze špatné stránky, že nerozuměli jejich mentalitě, že nenašli klíč k jejich srdci. Tak kostely, které postavili, zůstávaly prázdné.

Kež se tedy naši věrozvěstové přimlouvají u Božího trůnu za ty z nás, kteří i v cizině zůstali věrni jejich odkazu. Kež vyprosí Boží milosrdenství těm, kteří jako svatý Cyril padli na této liše. A kež i v našich mladých spolubratřích vzbudí zájem a vědomí odpovědnosti za tento úkol, pro který jsme — aspoň jako celek — nenahraditelní. Jak to napsal ten žák svatého Metoděje: „Ty pak shůry, svatá a ctitelná hlavo, shlížej ve svých modlitbách na nás, kteří po tobě toužíme. Nechť zde žijeme hodni svatého poslání a staneme pak s tebou, my, tvé stádo, po pravici Krista, Boha našeho. Nechť jemu náleží sláva a čest na věky věků. Amen“.

CYRILOMETODĚJSKÁ POUŤ v českém kostele na Rennwegu se koná v neděli 4. července 1982 v 10 hodin dopoledne — slavná mše svatá a kázání. — Zveme srdečně nejen celou naši krajskou veřejnost, ale i všechny krajanů a krajanů, kteří k nám přijeli ze zahraničí na sokolský slet.

ČESKÁ OSLAVA BLAHOSLAVENÉ ANEŽKY

Český rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou u kostela sv. Karla Boromejského v Karlskirche ve IV. vídeňském okrese zve celou československou menšinu k oslavě 700. výročí úmrtí

blahoslavené Anežky Pražské

zakladatelky tohoto řádu a k uctění jejich ostatků. — Slavné bohoslužby se konají v sobotu dne 3. července 1982 v 10,30 hodin. — Přijďte všichni, pokud možno v krojích a s prapory. Dokažme naší účastí, že si vážíme a ctíme nejen blahoslavenou Anežku, ale všechny naše české světky, že milujeme náš národ a vážíme si našeho jazyka.

Proto přijďte v hojném počtu dne 3. července 1982 v 10,30 hodin do Karlskirche!

BLAHOSLAVENÁ ANEŽKA PRAŽSKÁ

Vzpomínka na blahoslavenou Anežku, dceru krále Přemysla Otakara I. nás nabádá k celé řadě zajímavých představ. Především je zajímavé, kterak právě v příbuzenstvu vzrůstajících se evropských královských rodů se takřka zázračnou rychlostí rozmohly představy františkánské — představy, kladoucí důraz na chudobu jakožto hlavní odkaz našeho Spasitele. Za druhé je zajímavé, že právě ty pobožné kněžny, které se vášnivě věnovaly službě chudíně, byly příbuzné. Tedy blahoslavená Anežka česká a svatá Alžběta durynská — rozená princezna uherská, která ve Vídni se uctívá v Singergasse v kostele Německého řádu — byly sestřenice. Svatá Hedvika (Jadviga) jejíž manžel vévoda Jindřich II. vratislavský padl v roce 1241 v boji proti Tatarům u Lehnice, byl syn české princezny Anny, sestry naší Anežky.

Ovšem kromě těchto nábožensky a chcete-li sociálně zajímavých příbuzenských vztahů je příbuzenstvo posledních pokolení rodu Přemyslova zajímavé také pro politiku střední Evropy.

Proč se mohlo podařit panujícímu rodu Rakouskému zřítit soustátí — jehož nejvýznamnější úspěch, vítězství nad Turky před 300 lety, budeme napřesrok oslavovat? Bylo to možné proto, že Ferdinand I. (stavebník t. zv. Švýcarské brány vídeňského Hradu) se oženil s dědičkou králů českých — která právě skrze své předky Přemyslovce pocházela také od Arpádovců, prvních králů uherských. Matka blažená Anežky byla Konstancie, dcera krále Bély III. uherského. A manželka jejího synovce, Přemysla Otakara II. byla vnučka Bély IV. Vždyť proto skoro se podařilo Václavovi III. získat uherskou korunu!

Oslavujeme-li blahoslavenou Anežku, nezajímá nás jediné její služba Cirkvi a chudině, nýbrž také dějinné souvislosti, které ji poutají k podobně pobožným a dobročinným princeznám své doby.

K. S.

KORUNOVAČNÍ KLENOTY

Nejvzácnější poklad Čechů, korunovační klenoty — za čtrnácti zámky, za těžkými železnými dveřmi a v ocelovém tresoru spočívá na Pražském hradě v Korunní komoře tento nejdražší a nejvzácnější český poklad: korunovační klenoty Království českého. Jsou nejen symbolem české státnosti a objektem úcty všech Čechů, ale jsou zároveň jedním z nejvzácnějších pokladů světa.

Královskou korunu dal zhotovit v polovině 14. století král a císař Karel IV. k počestí památky svatého Václava. Z této doby pochází i bohatě zdobené kožené pouzdro na korunu, datované letopočtem 1347. Původní žezlo a jablko se však nezachovaly. Nedávné zkoumání vědců a odborníků přineslo o korunovačních klenotech nové poznatky. Až dosud se předpokládalo, že žezlo a jablko, které jsou dnes součástí klenotů, vznikly teprve na počátku 17. století, kdy si Rudolf II. pořizoval novou císařskou korunu. (Ta je dnes uložena ve sbírkách Vídeňské státní klenotnice). Podrobné zkoumání však prokázalo, že žezlo i jablko vznikly v polovině 16. století.

Další součástí korunovačních klenotů je také svatováclavský meč pro pasování svatováclavských rytířů a Karel IV. přiřadil k těmto klenotům i relikvíářský kříž, pocházející ze 13. století.

Historie korunovačních klenotů je bohatá na dramatické okolnosti a příhody. A je téměř zázrak, že se klenoty zachovaly dodnes. Z mnohých historek, alespoň jedna: V době prusko-rakouské války v roce 1866, jen pár hodin před tím, než vstoupili prusí vojíci do Prahy, byly klenoty tajně vyvezeny v tendru lokomotivy do Vídně. A pak opět do Prahy vráceny.

České korunovační klenoty jsou zdobeny 119 červenými, zelenými a modrými drahokamy a 114 perlami. Většina drahokamů pochází z doby od osmého do desátého století.

-ček

Bude vás zajímat

JAN KAVAN — PALACH PRESS oznámil, že budoucnost jeho tiskové agentury je ohrožena. Palach Press existuje od roku 1975. Vydaje vysoce převyšují příjmy, hromadí se dluhy — Jan Kavan žádá o finanční pomoc.

SUDETONĚMECKÝ DEN opět ve Vídni? Letošní sudetoněmecký den se konal v Norinberku. A příští, 34. sudetoněmecký den prý se má v roce 1983 konat zase ve Vídni. V Norinberku se proslýchalo, že byly již zahájeny rozhovory s rakouskou vládou a že ta dala k přípravám „zelené světlo“. Poslední sudetoněmecký den se konal ve Vídni v roce 1977.

RUMUNSKO dovoluje čs. občanům dovážet do země jen takové množství potravin, které odpovídá potřebě na cestě do místa dovolené. Čs. úřady doporučují, aby byly potraviny zapsány do celní deklarace a sice v němčině. Uznají-li rumunské celní orgány, že čs. turista má větší množství potravin než je třeba, musí je proclít a sice dle maloobchodních cen, platných v Rumunsku. Pokud se týká pohonných hmot, mohou být do Rumunka dováženy a vyváženy jen v množství, které obsahuje benzinová nádrž auta. A nákup benzínu je možný jen na poukázky a na potvrzení, že výměna peněz se uskutečnila ve státní bance.

Palestinsko-izraelská válka pokračuje

V západním Beirútu, který je obléhan izraelskými vojsky je asi 5 až 6.000 palestinských bojovníků. Nyní je jim Izraeli nabízen volný odchod do Sýrie za předpokladu, že složí zbraně a odevzdají je libanonské armádě. To vůdce PLO Arafat odmítá a vyhlásuje, že budou bojovat až do konečného vítězství.

Vůdce libanonské levice Walid Dschumblatt vystoupil z Rady národní záchrany a všichni moslemští ministři libanonské vlády podali demisi. Dschumblatt označil Radu národní záchrany za „pohřební ústav, který má pohřbit libanonský a palestinský lid“. A dále řekl, že učinil všechno, aby zabránil masakru — teď už nemůže dělat nic. Dschumblatt řekl dále, že nynější politická situace v Libanonu a izraelská invaze povedou k rozštěpení Palestinské osvobozovací fronty — PLO. Podle jeho mínění se snaží PLO získat čas. Ve skutečnosti je však vnitřní roztržitost a neschopna rozhodování a dohodnout se, zda má dále bojovat nebo se vzdát. Dschumblattova pokroková socialistická strana byla až dodnes spojencem PLO. Dschumblatt dále řekl, že místo, aby se PLO přizpůsobila realitě, věří stále, že ji „zpropadený arabský svět zachrání“. Dschumblatt tomu nevěří. Podle jeho názoru dojde k rozštěpení PLO a k vytvoření řady skupin a organizací Palestinců z nichž žádná nebude moci jménem Palestinců mluvit a jednat. — K tomu je třeba dodat, že Dschumblatt byl spolencem PLO a pochopitelně poměry zná. Oproti tomu se zdají všechna ta „znalecká“ prohlášení o Palestincích a poměrech na Blízkém východě, která činí různí evropští politici, znalci poměrů za každou cenu, značně bláhová a přání je zde otcem myšlenky.

Rakouský zástupce ve Spojených národech žádal na schůzi této světové organizace ostré odsouzení Izraele. Rakousko požádá Bezpečnostní radu, aby proti Izraeli byly vyhlášeny sankce. — Zástupci Lidové strany ostře kritisovali kancléře dr. Kreiskyho za požadavek, aby byly proti Izraeli vyhlášeny mezinárodní sankce: šéf vlády neutrálního státu nemá požadovat vyhlášení sankcí proti jinému státu, nýbrž stát k dispozici — v případě, že je to oběma stranami žádáno — jako zprostředkovatel bez jednostranného postoje.

Palestinský vůdce Arafat vyhlásil: „Očekáváme, že Socialistická Internacionála zesílí praktická opatření, aby byla zastavena barbarská invaze a útočník byl donucen k bezpodmínečnému ústupu z Libanonu. Jen odsuzování nestačí“. Rakouský

Bourá se titoismus?

Velmi mnohé nasvědčuje tomu, že v Jugoslávii se koná „druhý pohřeb“ maršála Tita. Již dlouho jsou vedeny diskuse o tom, že nebyl žádným vojévůdcem, jak o sobě nechal šířit. Mluví se o tuctech jeho zámku, v nichž žil jako absolutní monarch — byl člověkem se sklonem k luxusu a nádhře. Ale legenda říkala, že byl vůdcem jugoslávských komunistů a představitel proletariátu. A konečně je vedena i vášnivá diskuse o koncentračních táborech na ostrovech Goll Otok. Zde byli vězněni prosovětští příslušníci jugoslávské komunistické strany — byli mučeni, hladověli a žíznil. A o těchto ukrutnostech Tito věděl, schvaloval je. Ale i samotní představitelé režimu potvrzují, že za Titova života došlo k velkým omylům a byly činěny závažné politické chyby.

S těmito chybami a omyly zápasí dnes Jugoslávie — především s problémy hospodárskými a sociálními. To zřetelně ukázal i právě skončený sjezd jugoslávských komunistů. Na tento sjezd vyslala SPOe svého pozorovatele. V Bělehradě je slyšet obavy, že inflace dosáhle letos nejméně 30 procent. — V této situaci začal a pokračuje konec myšlů maršála Tita. Kam až půjde a jaké bude mít následky, brzy uvidíme.

Z MENŠINOVÉHO ŽIVOTA

Z činnosti české školy

V rámci Vídeňských slavnostních týdnů se naše škola zúčastnila okresního festivalu, který je každoročně pořádán v tuto dobu ve všech okresích. Žáci vystoupili letos podruhé a to 4. června v Arenbergparku ve 3. okrese. Kromě nás účinkovaly ještě 4 další školy jmenované okresu.

Zástupce předsedy okresu pan Anton Schmidt přivítal v krátkém proslovu velmi srdečně všechny účinkující i učitele, kteří se záky vystoupení navičili a přítomné diváky. Při tomto podniku reprezentovaly letos děti obecné školy za vedení třídních učitelů: Königové, Křenkové a Stumpfové. V pestrých národních krojích, které se v zářivém červnovém slunci i kulise svěže zelených stromů zvláště vyjímaly, předvedly pásmo „Vítání jara“ a zatančily svižně polku k úvodnímu sboru Smetanovu Prodané nevěsty „Proč bychom se netešili“. Jednu sloku zazpívaly též německy, takže přítomní vídeňští diváci rozuměli a výstup se u nich setkal s živým ohlasem.

kancléř dr. Kreisky také vyhlásil, že s „Peresem je konec“ — Peres je vůdcem izraelské socialistické strany. Dr. Kreisky odmítá uznávat Izraelskou dělnickou stranu v současné situaci za socialistickou stranu: „S vůdcem oposice Shimonem Peresem je definitivně konec“. Kancléř je také přesvědčen, že bylo mnoho možností k přípravě mírového řešení, ale izraelská vláda nedala žádnou možnost umírněným Palestincům.

Shimon Peres se zasazuje o příměří a vyjednávání, ze kterých by vzešel „nezávislý a suverenní libanonský stát. Říká, že Izrael je pro odchod všech cizích vojsk z Libanonu, včetně PLO a izraelské armády — to vše je nutno dosáhnout politickými prostředky. Vyjednávání s PLO však odmítá. Podle jeho názoru PLO sama zavinila tragedii Palestinců.

Jenže celý problém, jistě velmi tragický, má ještě jednu podivnou vlastnost: PLO a Palestince žádný z arabských států nechce — a ty jistě vědí proč! A žádný arabský

Evropsko-americké neshody

Americký zahraniční ministr Alexander Haig se v New Yorku sešel se sovětským kolegou Andrejem Gromykem k dlouhému, pětihodinovému rozhovoru. Bylo jen oznámeno, že to byla politická výměna názorů, bylo jednáno o vztazích americko-sovětských a problémech odzbrojení. Dále o možné schůzce amerického prezidenta Reagana s Brežněvem. Gromyko po rozhovoru odmítl jakýkoliv komentář.

A americký prezident Ronald Reagan ve stejnou dobu zotřil hospodářské sankce, které byly proti SSSR vyhlášeny po zavedení válečného stavu v Polsku. To zotřzení se týká především stavby plynovodu ze Sibíře do Evropy. Tyto americké sankce zdraží stavbu plynovodu a prodlouží lhůtu výstavby o jeden až tři roky.

Koncem minulého roku zakázal prezident Reagan vývoz v USA zhotoveného materiálu na těžbu ropy a zemního plynu a stroje na kladení potrubí. To se týkalo amerických firem — nikoliv však jejich sesterských společností a firem v třetích zemích. Zotřzení nastalo nyní v tom, že i tyto firmy ve třetích zemích jsou postiženy zákazem, stejně jako firmy v kterékoli zemi, které tyto výrobky zhotovují v americké licenci.

V Evropě způsobilo toto nové americké opatření nelibost a dokonce i rozhořčení a odpor. Západoněmecký kancléř Helmut Schmidt se cítí velmi dotčen americkými opatřeními na ztížení sovětsko-evropského obchodu s plynem a rourami. Přesto však zdůraznil, že mezi Evropou a Spojenými státy nesmí dojít k obchodní válce.

Na pořadu zasedání šéfů vlád členských zemí Evropského hospodářského společenství v Bruselu jsou na pořadu ožehavé záležitosti. Některé vlády žádají, aby společenství vydalo ostré odsouzení Izraele a výzvu k zastavení boji v Libanonu. Projednáváno bude také zotřzení amerického embarga proti dodávání olejářského a plynového zařízení Sovětskému svazu. Toto embargo postihuje několik západoevropských zemí.

Irán žádá reparace

Irácký ministerský předseda oznámil, že irácká vojska, která se stále ještě nachází na iránském území, budou stažena. Iráku ovšem nic jiného nezbyvá, po všech těžkých porážkách, které mu poslední dobu iránské armády zasadily. Toto irácké gesto má být pokusem o usmíření a zabránění tomu, aby iránské armády vtrhly do Iráku.

A Chomejní prohlásil, že iránské armády povedou válku proti Iráku tak dlouho, dokud neprosadí všechny své požadavky. Irán žádá potrestání Iráku jako agresora a reparace ve výši 150 milionů dolarů.

Přirozeně, že nadšení byli také rodiče žáků, kteří se v hojném počtu zúčastnili. Mnozí si pro tuto příležitost vzali i den dovolené.

Po ukončení celého programu poděkoval pan Schmidt všem účinkujícím za snahu, kterou projevili. Pochvalně se vyjádřil o vystoupení dětí české školy, které se mu velmi líbilo.

Tento den se znovu ukázalo, jak důležitým spojovacím článkem škola je a že jednota dětí by měla být příkladem pro všechny dospívající a dospělé Čechy v Rakousku žijící. Znovu se potvrdilo to staré české přísloví: „V dětech je národ věčný!“ — A v našich dětech, českou školu navštěvujících, je i menšina Čechů v rakouském prostředí věčná!

Eva Wazková

Dary na tiskový fond

Ryba Karel, II., 20.—, Bilek František, X., 5.—, Havlíček Jan, Eichgraben, 50.—, Vyhňálová Anna, X., 20.—, Bendáková Anna, XII., 10.—, Formánek Otakar, XIII., 60.—, Bergmanová Božena, X., 8.—, Oberamtsrat Tetenka Franz, XVIII., 30.—, Foltýnová Růžena, XVI., 30.—, Linhartová Vlasta, XII., 10.—, Kozaczkynská Františka, XVII., 10.—
— Všem dárcům srdečně děkujeme.

stát nepohnut ani prstem, aby jim přišel na pomoc. To má také jistě své pádné důvody. A kupodivu také reakce Sovětského svazu je podivná a pro Palestince jistě katastrofální: mimo odsuzujícího prohlášení — nic. Přesto, že vojska Sýrie jsou do bojů a Izraelem zapleteny a SSSR má ze Sýrii spojeneckou smlouvu. Vzniká velmi důvodný dojem, že všichni, od Washingtonu až po Moskvu, ale především arabské státy, by se rádi palestinského problému zbavili, všichni chtějí klid a mír na Blízkém východě. Ten nepřipouští PLO politicky i vojensky. V době, kdy svět zápasí v globálním měřítku s hrozbami atomového střetnutí, jsou Palestinci jen nepříjemnou a těžkou hypotézou, nadto také nebezpečnou. Toho je si vědoma především Moskva a Washington. A na reakci především Moskvy je vidět nejen opatrnost, ale i jak nepříjemný je pro ni palestinský problém. Při tom ovšem ani neriskuje nepopularitu v arabském světě, který její nechuť v podstatě sdílí.

Mimoto žádá Chomejní, aby jeho armádám byl povolen volný průchod Irákem, aby mohly bojovat v Libanonu proti „zionistickému nepříteli“.

Americký ministr Haig odstoupil

V minulých dnech došlo k překvapení: odstoupil americký zahraniční ministr Alexander Haig. Prý pro rozdílnost názorů v zahraniční politice s prezidentem Reaganem. Především pro nové embargo vůči Moskvě, libanonskou krizi a postoj vůči Izraeli, otázky odzbrojení a konečné konflikt o Falklandské ostrovy.

Jeho nástupcem byl jmenován George Schultz. Platí za prosazovatele tvrdšího kursu politiky vůči komunistickým státům. Schultz byl za prezidenta Nixona již členem vlády. Jeho vztahy k evropským spojencům prý jsou dobré.

Čtete a rozšiřujete

„Videňské svobodné listy“!

Člověk a roboti

V historii robotů zaujímá významné místo rok 1920 — tehdy, v listopadu vyšla knižně hra Karla Čapka RUR, kterou můžeme bez uzardění označit za počátek éry robotů. Dva měsíce na to — 25. ledna 1921 — měla premiéru v Národním divadle. A dodejme, že slovo robot, které se záhy stalo pojmem mezinárodním, poradil Karlu Čapkoví jeho bratr Josef. Spišovatel sám chtěl původně nazvat „umělé dělníky jménem laboři, ale připadalo mu to nějak papírové.

Mezinárodní věhlas jako jeden z prvních robotů světa, hodných tohoto jména, získal například Televox, který sestrojil americký inženýr R. J. Wensley v roce 1927. Televox uměl zapojit vysavač nebo ventilátor, zavírat dveře, otvírat okna, rozsvítit. Později byla do jeho útrobu vložena páska se záznamem několika vět, takže i trochu mluvil. Ještě později ho přestavěli a robot pak pracoval jako dozorce u nádrží vodojemu v jednom newyorském mrakodrapu. Sledoval vodní hladinu, zapojoval čerpadla a podával informace o stavu vody i práci čerpadel.

Definice toho, co vlastně už je a co ještě není robot, dosud není ustálená. Když dnes říkájí například Japonci, že v jejich zemi je již přes 100.000 robotů, je třeba počítat mezi ně i manipulátory. Přesto však výroba robotů ve světě prudce stoupá. Poprvé začala roboty průmyslově vyrábět, zřejmě v roce 1962, americká automobilka Ford. Proč takový spěch a vzestup jejich výroby? Protože roboti pracují neúnavně, přesně a kvalitně, nevadí jim nebezpečné a lidskému zdraví škodlivé prostředí, ani fyzicky namáhavá práce. Průmyslový robot může pracovat na tři směny, nemusí se mu na práci svítit ani tolik topit, netýkájí se ho předpisy o bezpečnosti práce, nestávkuje a jeho využití pracovní doby dosahuje v průměru 95 procent.

Téměř 70 procent Japonců má obavy ze stále většího počtu průmyslových robotů. Jsou přesvědčeni, že roboti a automatizace administrativy povedou k větší nezaměstnanosti. Vůči robotům se loni v prosinci zvedla ještě větší vlna protestů ze strany pracujících občanů, když jeden z továrních robotů usmrtil operátora. Japonská vláda proto nařídila, aby byl v tomto směru zajištěn větší stupeň bezpečnosti, třebaže „šlo zatím o první tak vážný případ...“

Letos v únoru se konala mezinárodní výstava robotů „Robot 82“ v Brně. Ukázala, že i v Československu se pilně pracuje na výrobě robotů a že již mají několik typů a že už také něco dovedou. V roce 1981 se v Československu vyrobilo 285 průmyslových robotů a manipulátorů. A počet robotů se má v Československu každoročně zdvojnásobovat. Takže v roce 1985 by mělo mít nejméně 3000 vlastních průmyslových robotů a manipulátorů — v roce 1990 již 33.000 kusů, které by nahradily 100.000 dělníků. Roboti ovšem nejsou „samotáři“, jejich nejlepší využití je zajištěno při zapojení do celých automatických výrobních systémů. Už nynější generace robotů umožňuje z technického hlediska nahradit každé padesáté místo v průmyslové výrobě. Podle znalců výpočetní a řídicí techniky bude brzy možné nahradit roboty až třetinu pracovních míst v průmyslu...

Na adresu robotů řekl Karel Čapek v roce 1929: „Nebojím se, že stroje budou pány lidí. Horší je, nejsme-li my lidé špatnými pány lidí anebo lidských záležitostí. Poměr strojů k lidem záleží hlavně na tom, jaký bude poměr lidí k lidem“.

Bude vás zajímat

JÖRG KUDLICH, místopředseda Sudetoněmeckého landsmanšaftu: nacházíme se již téměř dvojnásobně tak dlouho mimo vlast, než jsme příslušeli k námi omdítanému českému státu. Nejméně třetina příslušníků naší národní skupiny se nenarodila v Sudelech a počet těch, kteří neznají Sudety z vlastního života je ještě větší...

UHLÍ ZŮSTANE. Všechny spekulace a horečka s naftu byly přehnané. Nejdůležitějším zdrojem energie je a zůstane uhlí. Světové zásoby energie pozůstávají z 80 procent z uhlí a jen z 20 procent z ropy a zemního plynu. Dnes pozůstává spotřeba energie ze dvou třetin z ropy a zemního plynu. Vědci jsou přesvědčeni, že i po roce 2.000 bude hlavním nositelem energie hnědé uhlí.

V JUGOSLÁVII žije 24 národů a národností — počet jejich příslušníků však klesá. Je to tím, že při posledním sčítání lidí se velký počet zapsal do rubriky „Jugoslávce národnostně neorientovaný“. Tak při soupisu obyvatel bylo v roce 1971 zjištěno 273.000 Jugoslávců a v roce 1981 již 121.643. — To se týká také Slováků, jejich počet se zmenšil z 83.656 na 80.300 a Čechů — ze 24.620 na 19.609.

JUGOSLÁVCI VE VÍDNI. Ve Vídni žije 86.700 Jugoslávců, jako cizí dělníci. To znamená, že každý 17. obyvatel Vídne je Jugoslávce. Z tohoto počtu je 56 procent Srbů. Z těch, kteří dnes žijí ve Vídni, byla 30 procent před příchodem do Rakouska bez zaměstnání, 8 procent je analfabety a 24 procent nedokončilo obecnou školu.

BEZ DOVOLENÉ. Každý čtvrtý občan Německé spolkové republiky neměl loni dovolenou — pracoval celý rok. V západním Německu je zaměstnáno téměř 41 milionů osob a z nich v roce 1981 nemělo téměř 11 milionů dovolenou. Jsou vyslovovány dohady, že to byl především nedostatek peněz, který je přiměl, aby zůstali doma a místo dovolené pracovali.

POČET OBYVATEL naší planety neustále roste. Vědci vypočítali, že v roce 2.000 bude na zeměkouli 6,1 miliard obyvatel. Kdyby však bývalo rostlo obyvatelstvo tak jak tomu bylo v padesátých letech, činil by tento počet 7,5 miliard. Od roku 1960 se však růst zpomalil z 1,99 na 1,72 procent. Od roku 1940 se počet obyvatel na zeměkouli zdvojnásobil.

Sprecher dr. Becher — pensista

Patnáct roků zastával dr. Walter Becher funkci mluvčího sudetských Němců. Na posledním, 33. sudetoněmeckém dni v Norinberku již nebyl zvolen. Jeho nástupcem se stal Franz Neubauer, člen zemského sněmu v Bavorsku. — Dr. Becher býval vedoucím kulturní rubriky henleinovského listu Die Zeit a velmi aktivním činitelem Heinleinovy SdP, později SA-Führerem.

Dopisy redakci

Vážená redakce,

Při příležitosti návštěvy Vídne jsem byl pozván na pietní vzpomínku 40-tiletého výročí vyhlazení Lidic. Heydrichiáda, jak jsme tomu tenkrát říkali, se hluboce dotkla celé naší rodiny. Můj starší bratr bojoval ve Francii, pak v Anglii a nakonec ve Svobodě armádě v Rusku. V důsledku toho celá moje rodina byla odvlčena do koncentračního tábora. Můj otec předčasně zemřel na následky věznění.

Důstojná vzpomínka s vysokým kulturním obsahem mně přivedla s pohnutím do dávných dob, kdy jsme všechny ty hrůzy prožili. Chtěl bych poděkovat všem organizátorům a účinkujícím za tak krásnou produkci.

My zde v Americe nemáme podmínky pro něco tak krásného, je nás zde poměrně málo a ti starší usedlíci neprožili utrpení poslední války. Poslední emigrace nežila v těch dobách, nebo si to nepamatuji. Vy ve Vídni čerpáte ze staleté tradice českého kulturního života a jste nejlépe informováni o všech Čechů a Slováků v zahraničí.

V této osvětové práci a snaze, aby všechny vaše děti mluvily česky, přeji jen vše dobré.

Ladislav Holemář
Oregon, USA

Britské úspěchy

Není pochyby, že pro pravavicovou (konservativní) britskou vládu vzejde volební úspěch z úspěchů, kterých se Velká Británie dostalo za úřadování této vlády. Ne že by v tom soustátí nebylo levice — socialistické strany. Jenže například odborové organizace se svou mocenskou politikou dělají se neoblíbenými u samotné pracující třídy. Když například nejsou přijímáni do státních nemocnic, protože zaměstnanci těchto nemocnic jsou socialistickými odborovými organizacemi naváděni, aby stávkovali...

Kdežto ta konservativní vláda se stala oblíbenou, a toho času vyhrává všechny místní volby, protože vyhrála válku, ovšem krvavou a nákladnou válku. Vyhrála proti argentinským generálům, diktátorům. Vyhrála v zájmu demokracie proti diktatuře. Podarí-li se v Argentině přechod k demokracii? To se uvidí.

To je tedy úspěch konservativní zahraniční politiky. A druhý syn britské královny se jako letecký důstojník vyznamenal ve falklandské válce. Její nejstarší syn, korunní princ a waleský princ a rothesayský vévoda (to jest korunní princ skotský) nešel na frontu jako jeho bratr, ne že by nechtěl, nýbrž protože vláda ho nepustí na frontu, dokud by snad úspěšný nepřítel nedokázal vpadnout do Británie. Zůstal tedy doma, čekal na porodu své mladé manželky. Začala rodit a dvorní lékař prosadil, že ji převeze do nemocnice (držel se moderní zásady, že dítě je jako nemoc, patří do nemocnice), kdežto královna by byla chtěla, aby snacha porodila — jako ona sama — v královském paláci. Příští zpráva nám poví, jak se bude jmenovat

KAROLINA SVĚTLA

NEMODLENEC

Nikdy nebyl Luhov tak navštěvován jako právě nyní; večer co večer zablou-dilo tam aspoň několik občanů. Šeptali si tajemně pod oltářem v rohu s hospodá-řem, aby to čeládka u krbu neslyšela. Ač neslyšela čeládka, o co se jedná, přec to vždy uhodla, na sebe významně mrkajíc. Vždyť znepokojovalo to, co sousedy k zemanovi dohánělo pro radu, celé hory, nebylo baráčku, kde by si nebyli o tomtěž šeptali jako na Luhově u červeného stolu. Zeman sousedy poslouchával vážně a zamyšleně. Mysleli, že si věc, na niž si stěžují, tak tuze k srdci připouští; zatím on zpytoval, zdali nejsou jejímu strůjci na stopě, neuhodl-li posud ještě nikdo, kdo vlastně v tom všem má ruku. Nikomu z nich však o podvodu jakémsi ani se nezdálo. Jejich zaslepenost byla mu teď odměnou za to, že vždy tak horlivě se staral, aby pověřivost hluboké zapustila kořeny v mysli jich všech.

Dlouho to drželi lidé jeden před dru-hým pod pokličkou, žádný se nechtěl první s tím vytasit, že cosi kromobyčej-ného, hrozného pozoruje. Konečně se to nedalo již utlumit, pohnutí myslí bylo příliš velké a hluboké.

Jednou večer přišla místo několika jen sousedů celá tlupa sedláků k zemanovi se steskem hlasitým na to, co se to děje, a s otázkou, kterak se zachovat i co podniknouti, aby se tím zařikalo zlo nad celou krajinou planoucí.

Nedaleko zámku mezi lukami stála u potoka socha svatého Jana Nepomuckého. Bylať to první socha toho svatého v onom okolí, dali si ji sedláci jemu na počest sami na svoje útraty zhotovit a postavit, čím nabyla pro ně zvláštního významu. Zdáloť se jim, že jim jest svatý Jan tím jaksi zavázán, povinen se jich v nebi ujímat i za to, že jej tak poctili před jinými svědčení jsouce, že za ně se zvláštní laska-vostí a přízni se přimluví. Také prý provždy tak učinil, jak se mezi lidmi pro-slýchalo. Kdo u jeho sochy se pomodlil, býval obyčejně vyslyšen. Málokterá mi-nula tedy hodina ve dne i v noci, aby nebyl někdo na dřevěném klekátku mezi lípami, nad jeho sochou svoje větve spo-jivšími, ve vroucí modlitbě prodávál. Často se tam sešlo mnoho pobožných najednou, kteří trpělivě třeba celou noc na druhého čekali, aby na klekátku se-vystřídali.

Krátce svatý Jan nad potokem stal se patronem celé krajiny, žádná socha v ce-lém okolí nepožádala té důvěry, lásky a pověsti mezi lidmi jako socha jeho, u níž druhdy prý i znamenité záznaky se udá-y a lidé mivali vidění do budoucnosti i minulosti, čímž přišly mnohé záhadné věci najevo. Kdož se mu svěřil, býval jist, že jest jeho záležitost již napolo vyřízena, a nebyla-li vyslyšena, tož toutéž důvěrou a zbožnou úctou věřil, že by mu bylo vyplnění její jen k zlému sloužilo, a zas vřelě díky vzdával opatrnému svatému, jenž jsa přítelem, rádcem a těшитelem všech, byl téměř viditelným božstvím celých hor.

Jakž nemělo tedy vše býti vzhůru, když bývali pobožní u sochy v modlitbách vyru-šováni bolestnými vzdechy a přelístnostmi, až srdcerývajícími křivením? Když viděli málo jen kroků od sebe hopkovati děsná, chchtající se světelka a bludičky? Když pozorovali podle křoví u potoka blouditi bílé a černé postavy a na potoku plouti přišery, napolo lidskou, napolo zvířecí podobu mající? Jak již praveno, každý s tím, co viděl a slyšel, co jej u svého Jana potkalo, na počátku opatrně se tajil, aby v tom jiní nespatriili zvláštní snad nemilost zbožňovaného svatého k jeho osobě, ale když se tataž věc téměř každému, kdož tamtudy se ubíral, přiházivala a konečně k dovršení hrůzy a zděšení lidé i stopy krvavých slzí na tváři sochy zpozorovali, které se ničím smýti nedaly, tu se rozléhal jeden zoufalý výkřik po celém pohorí, že bůh od jeho nešťastných obyvatelů zcela nezaslouženě se odvracuje, a ženy, počínajíce si jako šilené, donutily muže k jakési společné úradě.

Uchýlili se, jak samo sebou se rozumělo, k zemanovi, jenž, jak si lidé vypravovali, si věc tu prý více ještě připouštěl než všichni ostatní. Tak aspoň se zdálo každé-mu, kdož o ni s ním se zahovořil. Podobal se, že jej to nejen bolí a trápi, ale i zahanbuje, že se cosi podobného v jeho krajině děje. Zajisté již o tom přemýšlel, co to vše znamená, a zkoumal, co by bylo přiměřeno činit. O, nechtě zkoumá, radí a poroučí, bylť lidé na vše odhodlaní, každé oběti se chtěli podrobiti, bude-li jim tím zas otevřen přístup k orodovateli, k ně-muž teď se přiblížiti ani si netroufali, strachující se, aby se nestali koristi oněch temných, děsných mocností, jím cestu k němu zabraňující.

„Mám za to, že bychom měli především svoje svědomí zpytovat, zdali jsme přec jen my sami nezavdali k tomu příčinu, že se náš dobrodinec tak velice zarmoutil, až

krvavé slze roní a patrně již nad námi ruku nedrží, dovoluje zlým duchům mezi námi se objevovati a nás pokoušeti,“ radil zeman sousedům znepokojeným se svou nejzkroušenější tváří, nabyv otázkami lstivě prohozenými o tom jistoty, že nikdo netuší, že on jest s pisáři zámeckými všeho toho povyku původcem. Oni křivěli skryti v houštinách okolo potoka, oni tam blou-dili zahaleni v temné pláště neb prostě-radla, oni zapalovali síru a smůlu na pě-šinkách, kudy pobožní domů ubírali se musili, i přišery na vodě plující byly dílo jejich rukou. Dělo se tak tajným rozkazem hraběte na ubezpečení zemanovo, že jen tímto prostředkem jest s to pohnouti lidi k tomu, čeho vrchnost si žádá, a provést vše bez přisnosti a násilí zjevného.

Lidé zemanovi ihned pokorně svědčili a on je nechal trpělivě sem tam hádati, co je příčinou žalu a hněvu zbožňovaného jejich patrona. Předvídal, že na nic ne-přijdou, ač chudáci se namáhali dosti. Vždyť jim nezbyvalo pro samou práci ani k hřešení dostatečného času, činili se v potu tváře od slunce východu až hluboko do noci, bez modlitby nikdo nelehal, nikdo nevstával, bez kostela nemohl teď již nikdo z nich býti, za nejstrašlivějšího po-časí škrábali se lidé z nejdolehlejších lesních samot v neděli na ranní, na kázání, k zpovědi a na roaráty. Střídmí byli z nutnosti a pokorní z unavenosti. Ovšem stávalo se někdy, že si někdo z nich, jsa jakýmsi domácím neštěstím stížen, neb vlezlo-li mu do hlavy, proč se vlastně tomu světu zrodil, přihnul, aby na to za-pomněl, a snad přitom i notně se popral, ale tak se bylo dělo vždy, nebyly případy podobné nic nového, právě teď výmineč-ného. Snad byli ale nějací tajní hříšníci mezi sousedy, kteří spáchali zločin svatému dobře povědomé, o nichž neměl nikdo jiný tušení. Chťeje, aby přišli k vyvrazení a potrestání, trestal všechny.

Podezření takové proskakovalo hned od počátku oněch úkazů a zavinilo již množství hněvů a svárů, hrozivši dáti jítíni tomu rázu velmi povážlivého a nebezpečného. Jala se jedna rodina hlou-bati o minulosti druhé, přemýšleti o tom, co se tu i tam obzvláštního událo, přemítati o případech zcela jednoduchých a přirozených, v nichž nikdo dříve nic ne-viděl, v kterých však teď bylo spatřeno cosi závadného, kalného. Spojovalo se, co nemělo nejmenší souvislosti, přidávalo se k tomu, na co by si nebyl nikdy jindy člověk zdravých smyslů vzpomněl, a upletlo se z toho cosi neslychaného, v němž konečně se objevoval prý kořen záhad.

Totéž se opakovalo tento večer u ze-mana; počali sousedé, nemohouce se nikterakz dopátrati, co asi zavinuje nevěli svatého, na sebe podezřívá a hněvivě pohlížeti, žaloby, obvinění, udávání všeho druhu skryté ve větech pro nezavěceného obsahu temného, ale tím jasnější pro ty, jichž se týkalo, ozývaly se tu a tam, brzo se ozývaly odevšad. Netrvalo dlouho a pronášely se bez obalu a zdržlivosti, me-tal je jeden druhému zcela zjevně a nešetně do očí. Byl by z toho všeho za-jisté výšehl plamen neuhasitelný nesváru všeobecného, nesmířitelného, kdyby se nebyl zeman do toho vložil včas.

„Poslyšte, sousedé mnohovážení, co mi to na paměť vstupuje,“ snažil se zažehnati vzrůstající se bouří. „Zdaližpak jsme se neprohřešili tím, že nikdo z nás ještě na to nepomýšlel děkovati se všemohoucímu, že nás v čas moru, okolo nás krutě zuřícího, tak viditelně chránil?“

Sousedé se zamlčeli.

„Pohlédněte na Mimoňské; kdož neviděl jejich bídu na vlastní oči jako já, když jsem tam byl tuhle na komis povolán, ne-může si ani představit, jak jim je a jak jim bylo.“

Vlny burácejícího hněvu se počaly po-někud tišiti při vzpomínce na onen ubohý lid.

„Zdá se mi, bratři přemíli, že není žádný jednotlivec mezi námi tím hříšníkem, jenž jest příčinou hněvu a žalu našeho svatého, divotvorného patrona, před nimž hlu-boko svoje čelo skláníme za veškerá dobro-diní nám prokázaná, nýbrž že jsme se prohřešili my všichni stejně jednou a tou-též vinou.“

Vlny se zas počaly zdvíhat a čerit, ale zeman jsa takovým výstupům po tolik let zvyklý, nedbal toho, pokračuje:

„Mám za to, že se hněvá na nás svatý Jan pouze za naši netečnost. Zajisté mu již bůh vyčítal, za jaké to nevděčníky se u něho vždy přimlouval, když minul den po dni a nikomu z nás na mysl nepřišlo vzdáti mu díky za jeho ochranu a podati mu za ni oběť vhodnou, patřičnou. Naše vrchnost již dávno na to pomýšlela; po-staví pan hrabě za to, že z rodiny jeho nikdo moru nepodleh, Panně Marii kapli. Tak činí vrchnost, a my, prosfáci, ani si nevzpomeneme, že jsme bohu také k něja-kým díkům zavázáni. Dobře má svatý náš patron, že dovoluje zlým duchům, aby nás strašili, a pranic se mu nepodivím, dovoli-li, abychom se stali jeho oběťmi. Nezaslou-žili jsme si jiného za tu svou pýchu a lenost k nebi volající.“

Důvody zemanovy byly znenáhle jedno-hlasně za podstatně uznány. Ano, tak to bylo, jak on pravil, svatý Jan krajinu zdejší chránil před morem, odvrátil od ní přimlouvou svou vznešenou onu hroznou

metlu, a nikomu na mysl nevstoupilo, aby se mu byl za jeho prostřednictví a bohu za jeho milost děkoval. Přestal tedy ta-kové nevděčníky chránit a opatrovat, ponechávaje je osudu jejich, nebráně více zlým mocnostem na ně číhati a o jejich duše se pokoušeti.

Příčina oněch strašných výjevů a krva-vých slzí svatého byla tedy šťastně nale-zena a za jediné pravdivou uznána, čímž se svalilo hrozné břemeno viditelné z prsou všech přítomných, avšak teď nastávala otázka jiná, neméně palčivá a důležitá, co činiti ku smíření svatého a jaký podati bohu důkaz oddanosti a zároveň vděčnosti okázal. Musilo se diti cosi velkého, to nahlížel a chtěl každý.

Zeman žádal sousedy, aby činili návrhy, kterých se také ihned sypaly. Jedni chtěli, aby byla svatému Janu postavena socha jiná, krásnější, nádhernější, čemuž ostatní ale odporovali, namítajíce, že by tím ta stará, pravá, divotvorná přišla o svůj význam, druží zas si přáli, aby celé panství podniklo najednou velikolepou pouť kamsi do cizé země, třetí strana byla zas pro púť veliký, čímž ale ihned propadla. Vyčítáno jí, že púť mají lidé den co den, nebyl by prý ničím zvláštním a záslužným.

Zeman nezavrhoval žádné mínění, nýbrž každé dosti dlouho rozebíral, a teprve když ostatní proti němu hlasovali, přešel k návrhu jinému, přidáváje však pře-dešlému vždy cosi pochvalného. Teprve když již nikdo ničehož nvěděl a všichni naň počali pohlížeti a dorážeti, aby on také něco pronesl a poradil, vlastně aby on uzel těch pochybností a zmatků dle zvyku dávného přefal, vytasil se se svým náhledem, napřed však dlouho se ohražuje, že nikoho tím, co pronese ni uraziti, ni zlehčovati, ni k něčemu, co se mu nelíbí, přemlouvat nechce, že se pouze cítí po-vinna k žádosti všeobecné, tak určité pronesené, pověditi svoje právě smýšlení.

„Mám-li vám vyjeviti, co si vpravdě myslím,“ počal za nejnapnutější pozor-nosti všech, zamhouraje si několikrát na všecky strany, „tož se mi vše to, co teď od vás jsem slyšel, zdá jaksi nepatrné, bezvýznamné, spíše ještě na urážku zarmouceného a rozněvaného našeho sva-tého dobrodince, než k jeho oslavě navrže-né. Jen si to jaksepatří ještě jednou rozvažte, co by se bylo s námi se všemi dělo, kdyby byl onu hroznou metlu, nejhroznější to ze všech, již nás bůh pa-matuje na naše hříchy a za ně pokutuje, na nás dopustil. Byli bychom přišli o ženy, děti, neb bychom byli sami svým ro-dinám odešli, zůstávajice je bez ochrany a podpory bídě nejsvrchovanější, neb veškerá práce domácí a polní byla by zůstala neudělána, i dobytek by byl začal padat nedostatkem píce a opatrování. Jen necht se jde ten, kdož se domnívá, že nadsazují, na Mimoňsko podívat, nechť počítá, mnoho-li tam jest prázdných sta-vení a v mnoho-li z nich hospodáři místo rodičů osiřelé dvanáctileté děti, které, vy-hánějice jedinou jim pozůstalou krávu neb kozu na pastvu, živi se pouze jejich mlékem, nechť počítá, mnoho-li dětí, k práci takové ještě nedospělých, zaniklo hladem a zimou. Nechci, aby mi někdo věřil, než se přesvědčí, a až se přesvědčí, jak to tam stojí, tož mi dá zajisté pak za pravdu, že se svatému Janu za odvrácení takových hrůz a strastí neodsloužíme ni sochami, ni postem, ni poutěmi.“

Nemusil se jíti nikdo na Mimoňsko teprve přesvědčiti, každý měl příležitost viděti kus té bídě, kus té pohromy, již zeman líčiti se snažil, a hrozil se toho, co přijde ještě. Musil nastati ještě větší hlad a úmrtnost, zůstanou-li dvě třetiny panství ladem ležet. I vrchnosti hrozila nesmírná při tom škoda.

„Nuže, zdalipak je nám ještě potře-bi, abychom dále přemýšleli, kterak se sva-tému Janu odměníme?“ tázal se zeman, rozhlížeje se s uspokojením po tvářích dojatých sousedů. „Vykonejme skutek křesťanské lásky na těch nebohách, tím bohu nejlépe posloužíme a zároveň i jim, i vrchnosti, kteráž bohem nad námi na místě jeho postavena jest, aby nám vidi-telně panovala. Složme se, učinme sbírku oděvů, obilí, peněz —“

Návrh ten se líbil rozhodně všem, ale méně zámožní a zcela nemajetní začali hořekovati, čím že oni přispějí, když sami nemají jiného oděvu, než který nosí, a jen tolik v stodolách, aby sami hladem ne-pošli.

Zeman se jal přemýšleti.

„Víte-li co, nemůžete-li oněm bidákům ničím přispěti, aby vás to samy nebolelo a vám v stavení pak nescházelo, tož jim vypomáhejte prací. Bude jim to snad ještě vítanější a platnější podpora než nějaký kus šatu neb groš peněz. Můžete to po-soudit sami podle sebe, co by vám bylo nejmilejšího v takovéto době.“

Uznal každý, že jest na Mimoni pře-devším potřebi pilných roků, aby po-zemků opuštěných se ujaly, by tím byl zamezen hlad, hrozící celé krajině většími ještě strastmi než mor. Nahlédli všichni, že by pomoc v ohledu tom jim šla nade vše, a mnozí, kteří chtěli přispěti oděvem neb potravinami, umiňovali si, že pošlou tedy syna neb pacholka, neb že se tam vydají sami na několik dní na práci dobrovolnou. Zeman se zavázal, že tam pošle pacholka a celý potah.

„A ten, kdož se rozloučí na těch několika

Spolkové zprávy

VEŠKERÉ SPOLKOVÉ ZPRÁVY, ozná-meni členských schůzí, konferencí, valných hromad a jiných podniků, stejné jako zprávy do rubriky „Z menšího života“ nutno dodat redakci a administraci VSL NEJPOZDĚJI každý týden v PA-TEK do 12 hodin.

OZNAMUJEME VŠEM ODBĚRATE-LŮM, Insertentům, krajským organisa-cím a spolupracovníkům, že úřední hodiny v ADMINISTRACI VSL jsou od pondělka do pátku od 9 hodin nepřetržitě do 13 ho-din. V sobotu je administrace uzavřena. NEZAPOMEŇTE SI OPATŘIT VSTUPENKY V PŘEDPRODEJI!

ČESKÉ SRDCE

československá sociální péče v Rakousku

Sekretariát: Videň V.,

Margaretenplatz 7. — Telefon: 57 83 08

ČESKÉ SRDCE, ODBOR VIII/XVII/XVIII. koná v pondělí 12. července 1982 ve spolkové místnosti domu JSM Videň XVII. Rosenstain-gasse číslo 39. výborovou schůzi. — Začátek v 19,30 hodin. — Dostavte se všichni!

ČESKÉ SRDCE, ODBOR X/XII. Krajanka Anna Mrázková oslaví 1. července své 73 narozeniny. — Krajan Albert Dréger oslaví 2. července své 72 narozeniny. — Krajanka Josefa Burianová oslaví 10. července své 78 narozeniny. — Krajanka Helena Černá oslaví 11. července své 64 narozeniny. — Jubilantům srdečně blahopřejeme.

dní se ženou neb se synem, posílaje jej místo sebe na Mimoňsko, nechť si přitom pomyslí, jak snadno se mohlo stát, že by se byl musil rozloučiti s manželkami i dětmi navždy, nechť nelituje, co mu tím ubyde ve vlastním domě na práci, před-stavuje si, jak by mu bylo, kdyby mu nebyl nikdo z rodiny zůstal, s kým by si mohl teď na pole vyjít. Počínajice si tak vůbec, jak bychom my chtěli, aby v po-dobném případě s námi jednáno bylo, dejme příklad dobročinnosti a ochoty, abychom se mohli k němu jednou v čas nouze a potřeby odvolati a žádati, by nám bylo stejnou měrou splaceno,“ poučoval a napomínal zeman slavným, pohnutým hlasem.

„Podle toho bychom se vlastně tedy pro letošek uvazovali v robotu dvoji,“ přeru-šilo mu několik všetečných hlasů jeho dojemné kázání.

„Chcete-li bratrskou službu tu nazvati robotou — pak ovšem,“ pokrčil zeman chladně rameny.

„Nechťjíte to kazit,“ zakřikly tazatele ty hlasy jiné, „jsme rádi, že jsem na něco přišli, čím vyvážneme z toho trápení.“

Ale nedaly se ony nepohodlné hlasy tak snadno zakřiknouti, pokračovaly, neda-douce se mástí strašlivým mhořráním ze-manovým.

„Jmenujme to tak či tak, službou bratrskou, obětí bohulibou, robota z toho všeho přec jen vždy koukat bude. K dvojí robotě se uvoliti jest horší než ještě mor čekati. Pohlť mor člověka aspoň za ně-kolik dní, a robota hubí člověka několik let, umírá, umírá a umřít nemůže. A pak, jak půjdeme jeden rok Mimoňským na pomoc, vezme si to vrchnost v obyčej, a co jsme konali z útrpnosti jednou, budeme musít konat z povinnosti povždy, kdekoli se jí bude nedostávat lidí, nás tam vyšle. Rozmysleme si to, sousedé, než takovou věc si začneme.“

„Ano, rozmyslete si to,“ svědčil jim zeman, „vždyť není s tím právě naspěch. Upozorňuji vás ještě ale na jednu věc, než se rozejdeme: To, čemu se teď brá-níme, může nám vrchnost poručiti každou chvíli.“

„Ale my ji nemusíme vyhověti.“

„Musíte.“

„Nemusíme.“

„Podle patentu musíte.“

„Ale ona patentu nemá.“

„Má, má,“ křičeli ti, kdož dali návodem zemanovým kancelářskému sprotině, aby jim pověděl, jak to přec jen s patentem teď stojí. „Měla vrchnost patent v Praze v archivu založený, ale hrabě jej tam dal vyhledat a přivezl jej před nějakým týdnem sám zas do zámku. Nepřivezl jej nadarmo, zeman dobré tušení má, budou nás chtít k výpomoci donutit. Patent bude čten, uvidíte.“

„Budeme se vzpírat, dvojí robotu nemají nikde —“

„Pozvou si páni na vás vojsko, však ještě mnohý z vás pamatuje, kterak se s ním dělo tehdy v Chlumce. Proti vojsku nepořídíme ničehož.“

I nahlíželi konečně pravdu výstrahy té všichni, a v sednici se rozléhalo bedování a nářek. Všem již bylo prý jasno, proč hrabě patent z Prahy přivezl, i divili se, že dříve na to nepřišli, jak si bude chtít vrchnost v nynější své tísní pomáhat. Neudělá na panství žádný dluh, jak se dříve proslyšelo, schodek jí hrozící uhradí Ještědšti svými mozoly, potem, krví. Co jí záleží na několika životech lidských, kteří padnou za oběť, co na štěstí rodin-ném, ježto tím zničí, co na škodě, již utrpí každý, ježť tam vyšle, na svém majetkul (Pokračování)

Dne 16 července jsou tomu 4 roky, co navždy přestalo tlouci šlechtné srdce mé drahé manželky, paní

LIDUŠKY HYBÁŠKOVÉ

Kdo jste ji znali, vzpomeňte se mnou.
FRANTIŠEK HYBÁŠEK

**ČESKÝ nebo POLSKÝ SAMO-
STATNÝ KUCHAR,** ovládající němčinu
se přijme za dobrých platových podmí-
nek. Pracovní doba: středa — neděle od
11—22 hodin. Telefon: 94 81 22

Poslední pozdrav pro Vaše zesnulé.
VENCE A KYTICE

pro veškeré hřbitovy ve Vídni a okolí.
Dodávka zdarma! Zahradnictví Ernst
Mayrhofer, Vídeň XI., Weichselal-
weg 934 — Tel.: 76 61 55.

**Blahopřejeme srdečně všem našim
čtenářům-jubilantům, kteří v tomto
týdnu oslavují narozeniny a jiná dů-
ležitá životní jubilea.**
Videňské svobodné listy

ČESKÉ SRDCE, ODBOR X/XII. Spolková
kancelář zůstává po dobu prázdnin, od
1. července až do 16. září 1982 uzavřena.

ČESKOSLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ STRANA

Sekretariát: Vídeň V., Margaretenplatz 7.,
tel.: 57 83 08

X. OKRES. Oznamujeme všem návštěvní-
kům knihovny a klubovny, že máme po dobu
prázdnin zavřeno. Otevřeno budeme mít zase
až v pátek 3. září 1982 a dále již pravidelně
každý pátek. — Okresní výbor přeje všem
pěknou dovolenou.

NAŠI JUBILANTI. Soudruh Albert Dréger
ve XII. okrese oslaví 2. července své 72. na-
rozeniny. — Soudruška Marie Prokopová ve
XX. okrese oslaví 11. července své 70. na-
rozeniny. — Milým jubilantům do dalších let
mnoho zdraví a spokojenosti.

DTJ VIDEŇ

TUŽME SE!

Veselé gymnastika a hry
pro každého každou středu
v tělocvičně Vídeň IX.,
Glaserstraße 25. od
18.30 hodin. — Přijďte se k
nám podívat!

ČESKOSLOVENSKÁ JEDNOTA „BARÁK“

Sekretariát: Vídeň I., Drachengasse číslo 3
Úřední hodiny: každý poslední čtvrtek v
měsíci od 17 do 18 hodin

SPRÁVNÍ KOMISE ÚMRTNÍHO FONDU
oznamuje, že zemřela sestra Marie Koubková,
členka odboru XVI. (úmrtí číslo 4). — Čest
budiž její památce!

SOKOLSKÁ ŽUPA VIDEŇSKÁ

Vídeň I., Drachengasse 3

Župní cvičení na nářadí opět každé úterý
v tělocvičně Vídeň XVII., Steingasse 7 ve
20 hod.

SLETOVÁ VÝSTAVA (2.—4. července 1982
v místnostech Českého srdce, I., Drachen-
gasse 3).

Znovu opakujeme prosbu ke všem maji-
telům sokolských památek o jejich laskavé
zapůjčení pro chystanou sletovou výstavu
případně darování do sokolského archivu.

Jak již bylo ve výzvě, uveřejněné v So-
kolské hliďce Videňských svobodných listů,
oznámeno, přijímají příspěvky pro sletovou
výstavu: Ses. Ludmila Priesová, tel.: 36 69 774
nebo br. Stanislav Zmola, tel.: 45 27 192.
Stačí tel. vyrozumění, památky budou při-
padně i osobně vyzvednuty nebo i jinak (dle
domluvy) převzaty a sice prodlážděnému
potvrzení. Tím, že každý kus (v seznamu
popsán) obdrží registrační číslo, bude pro-
dem vyloučena záměna. O zvláště cenných
památkách možno domluvit převzetí na
termín těsně před zahájením výstavy. Budou
učiněna zvláštní bezpečnostní opatření jakož
i uzavřeno pojištění pro celou dobu výstavy.

Prosíme o laskavé ohlášení exponátů v
době co nejkratší (pokud možno do konce
května), abychom je včas mohli vhodně
umístit. Předem srdečně děkujeme! — Výsta-
va bude zahájena ihned po slavnostním za-
hájení sletu (v pátek 2. července 1982 v 8 ho-
din ráno).

SOKOL VIDEŇ III.

česká škola Vídeň III., Sebastianplatz 3:
Změna cvičebních hodin!

Úterý muži 19 — 21 hodin
čtvrtek žactvo 16 — 18 hodin
čtvrtek ženy 19 — 21 hodin

SOKOL VIDEŇ XII/XV.

Školní tělocvična Vídeň XII., Erlgasse 32
úterý muži 19.00—21.00 hodin
středa žactvo 18.00—19.00 hodin
středa ženy 19.00—21.00 hodin
pátek dorost 19.00—20.00 hodin
pátek společné
cvičení a hry 20.00—21.00 hodin

NAŠE PŘÍSTI PODNIKY:

16. října 1982: Moravské hody — Schwenk-
gasse

22. ledna 1983: Sibiřinky — Kongresshaus

SOKOL VIDEŇ XVI.

Sokolovna Vídeň XVII., Steingasse 7:
pondělí žactvo 17.45—19.00 hodin
středa 19.00—21.00 hodin
pátek 18.00—19.30 hodin
pátek muži 20.00—22.00 hodin
úterý dorost 19.00—20.00 hodin
župní nářadové cvičení 20.00—21.30 hodin
čtvrtek ženy 20.00—22.00 hodin

NAŠE PŘÍSTI PODNIKY:

9. října 1982: vinobraní
6. listopadu 1982: Martinská zábava
4. prosince 1982: Mikulášská
15. ledna 1983: Sibiřinky
Únor 1983: Maskární merenda

Naše milá sestra Anna Ježková oslavila v
minulé dny své 75. narozeniny. — Sestra
Františka Kydličková slaví 8. července 65.
narozeniny. — Sestra Antonie Khunová slaví
20. července 65. narozeniny. — Sestra Marie
Sedláková slaví 2. srpna 65. narozeniny. —
Bratr Karel Klouček slaví 31. července 75. na-
rozeniny. — Milým jubilantům srdečně bla-
hopřejeme.

SOKOL VIDEŇ XXI.

český dům Vídeň XXI., Brunner Strasse 55:

KOSIKOVA

sokolovna Vídeň XVII., Steingasse 7:

ODBLJENA

Župní družstvo mládeže do 18 roků (videňská
liga) HJA
Vedoucí br. Florian, tel.: 57 50 972 a večer
64 77 433

trénink ve středu od 17.45—19 hodin ve
škole Vídeň XII., Erlgasse 32 (malá vrata).
Župní družstvo mužů (videňská liga) HLL
Vedoucí br. Vegrich, tel.: 35 32 534

Trénink ve čtvrtek od 18—19.30 hodin, ku-
latá hala v Alt-Erlaa.

ČS. LIDOVÉ SDRUŽENÍ

Sekretariát: Vídeň XV., Pelzgasse 17. (přízemí)

ÚŘEDNÍ HODINY V SEKRETARIATU a
půjčování knih každý první čtvrtek v měsíci
vždy od 19 do 20 hodin.

JEDNOTA SV. METODĚJE

Ústředí: Vídeň III., Rennweg 63

Poutě Jednoty sv. Metoděje:

27. června 1982 na Hafnerberg

4. září 1982 do Maria Zell

CYRILOMETODEJSKÁ POUT v českém
kostele na Rennwegu se koná v neděli
4. července 1982 v 10 hodin dopoledne —
slavná mše svatá a kázání. — Zveme srdečně
nejen celou naši kranjanskou veřejnost, ale i
všechny krajanky a krajany, kteří k nám
přijeli ze zahraničí na sokolský slet.

BOHOSLUŽBY V ČESKÉM KOSTELE RENNWEG ČÍSLO 63:

KAŽDOU NEDELI se koná v českém ko-
stele na Rennwegu číslo 63. v 7 hodin a
v 10 hodin mše svatá s proslovem.

MŠE SVATÉ NA OKRESÍCH:

I. a II. ODBOR JSM VIDEŇ XV.: Každou
neděli a každý svátek v 7.45 hodin mše svatá
v klášterní kapli ve Fünfhausegasse, Vídeň
XV.

IV. ODBOR JSM VIDEŇ XX.: Každou
neděli a každý svátek v 6.50 hodin mše svatá
v kostele sv. Brigitty, Vídeň XX. Brigitta-
platz.

VI. ODBOR JSM VIDEŇ XVII.: Každou
neděli v 8 hodin mše svatá ve Familien-
kirche, Vídeň XVII. — vchod z Wattgasse.

X. ODBOR JSM VIDEŇ IX.: Každou dru-
hou a čtvrtou neděli v měsíci v 9 hodin mše
svatá u sv. Kanisla, Vídeň IX.

UPOZORNĚNÍ: Každou třetí neděli v mě-
síci v 10 hodin mládežnická mše svatá
s rytmickými písněmi v českém kostele
Videň III., Rennweg 63a.

MŠE SVATÁ S PROSLOVEM: Každou
neděli a každý svátek v 8.10 hodin mše svatá
s proslovem u Otců Redemptoristů, Vídeň I.,
Na nábreží.

POUT K PANNE MARII Sedmibolestné na
Kasgraben u ve Vídni:

11. července (2. neděle v měsíci)

1. srpna (1. neděle v měsíci)

5. září (1. neděle v měsíci)

3. října (1. neděle v měsíci)

Zahajujeme sv. růžencem, následuje v 15.30
hodin české kázání se svátostným požehná-
ním, českými zpěvy jako vděk Panně Marii
za naši existenci, za mír a jednotu mezi
národy. — Dostavte se v hojném počtu! —
Po mariánských pobožnostech následuje poho-
štění v nejbližším „Heurige“.

OREL VIDEŇ

JEDNOTA ORLA VIDEŇ II. oznamuje:
cvičení opět po prázdninách.

JEDNOTA ORLA VIDEŇ X. Puchbaum-
gasse 39 a/4, Ježková knihovna (tamtéž),
půjčuje každou první středu v měsíci od
18 — 19 hodin. Tež dle telefonní dohody —
64 74 845.

JEDNOTA ORLA VIDEŇ XV. cvičí každé
úterý od 18 od 21 hodin v Zinkgasse 12.

HUDEBNÍ SPOLEK „ŠOHAJ“

Telefon: 33 41 68

SVAZ ČESKOSLOVENSKÝCH EVANGELÍKŮ V RAKOUSKU

Poslední Služby Boží před prázdninami se
konaly v neděli dne 27. června 1982 v
modlitebně evangelického reformovaného
sboru Vídeň X., Wielandgasse 9. — První
bohoslužby po prázdninách jsou v neděli dne
12. září 1982.

TURISTICKÝ ODBOR JEDNOTY „MÁJ“

Vídeň V., Margaretenplatz 7., tel.: 57 83 08

SLOVANSKÁ BESEDA

SCHŮZKY se konají každý čtvrtek od
21 hodin v místnostech Slovanské Besedy,
Videň I., Drachengasse číslo 3.

AKADEMICKÝ SPOLEK VE VÍDNI

NAŠE PRAVIDELNÉ SCHŮZE se konají
každý poslední čtvrtek v měsíci — vždy ve
20.30 hodin v síle Slovanské Besedy, Vídeň I.,
Drachengasse 3. — Hosté vítáni!

Malý oznamovatel

**OZNÁMENÍ V MALEM OZNAVOVA-
TELI** stojí: obyčejné slovo 3.— šilinky,
tučné nebo rozložené slovo 4.— šilinky.
Oznámení do Malého oznamovatele se
přijímají v administraci VSL osobně,
písemně nebo telefonicky denně od 9 do
13 hodin. Uzávěrka je každý pátek ve
12 hodin.

BEZPLATNOU PRÁVNÍ PORADU pro
odběratele VSL poskytuje náš právník.
Zájemci, kteří se přihlásí osobně v admi-
nistraci VSL, dostanou poukázku k této
bezplatné právní poradě.

HLEDÁM ČESKOU KUCHARKU, starší
ženu, eventuálně pensistku s dobrou
znalostí české a vídeňské kuchyně na 4 až
5 hodin denně. Značka „Dobrá spolupráce“
— telefon 64 72 705 od 9 do 10 hodin.

PREDÁM PIANOVU HARMONIKU
„Honner“, čtyř-registrová, dobrý stav,
120 basov, za 2.000,— oS. — Značka
„Poesie“ do administrace VSL.

ZDRAVOTNÍ SESTRA, 57 roků, Mora-
vanka, ovládající němčinu, hledá za-
městnání u osamělých (nemocných) lidí.
Podmínka: jednopokojový byt. — Nabídky
do administrace VSL.

**PRODEJNA ČESKÝCH A SLO-
VENSKÝCH** knih a gramodesek: Petr
Pastrňák, 1070 Wien, Lindengasse 5.

PRO DOVOLENOU na Neustädter See
je k dispozici ubytování. — Nabídky do
administrace VSL pod značkou „Dovo-
lená“.

Majitel: Menšinová rada české a slovenské
větve v Rakousku, vydavatel a nakladatel
České srdce, československá sociální péče v
Rakousku. — Vedoucí a odpovědný redaktor:
Josef Jonáš. — Společná adresa: 1050 Wien,
Margaretenplatz 7. — Účet poštovní spoři-
telny Wien 1904.291. — Nevyžádané rukopisy
se nevracejí. — Tiskne „Vorwärts“ a. s.,
1050 Wien, Rechte Wienzeile 97.

Eigentümer: Minderheitsrat der tschechischen
und slowakischen Volksgruppe in Österreich.
Herausgeber und Verleger: Tschechisches
Herz, tschechoslowakische soziale Fürsorge in
Österreich. — Chefredakteur und verantwort-
licher Redakteur: Josef Jonáš. — Alle: 1050
Wien, Margaretenplatz 7. — Druck: Druck-
und Verlagsanstalt „Vorwärts“ Ges. m. b. H.,
1050 Wien, Rechte Wienzeile 97.

KRAJANÉ

Doporučujeme všude a všem svým přá-
telům a známým náš český družstevní
podnik

HOTEL „POŠTA“

1010 Vídeň, Fleischmarkt 24. — Tele-
fon 52 66 87. — Všichni u nás najdete
utulné prostředí a výborné služby! —
Skupiny obdrží slevu!

Veškeré druhy lišt

Vlastní výroba
pro truhláře a čalouníky
v
FRANTIŠEK KOLÁŘ
Obchod dřívím
Videň XV., Hollergasse 14—16
Tel. 83 44 47

BUDEJOVICKÉ PIVO



Budvar
pro Vás importuje
Kolařík a Buben
Videň 9, Augasse 11
telefon 34 73 56

Kalendář podniků a zábav

ČERVENEC 1982:

- 2.: **VÝSTAVA SOKOLSKÝCH PAMÁ-
TEK** — 8 hodin — Drachengasse 3. —
MAUTHAUSEN — Odjezd v 8.30 ho-
din — Drachengasse — **TURNAJ V
ODBLJENÉ** — Stadthalle B — **VEČE-
REK NA UVÍTNOU** — 20 hodin —
Radnice — **PÁTEK**
- 3.: **ZÁVODY V NÁŘADOVÉM TĚLOC-
VIKU** — 9 hodin — Sportovní stře-
disko Schmeltz — **OHÁLENÍ DESKY**
br. dr. Miroslavu Tyršovi — 11 ho-
din — Steingasse — **SLAVNOSTNÍ
SLETOVÁ AKADEMIE** — 19.30 ho-
din — Lidové divadlo — **SOBOTA**
- 4.: **HLAVNÍ SLETOVÝ DEN** — 14 ho-
din — Západní stadion — **VESELICE
NA ROZLOUČENOU** — 20 hodin —
Palác Auersperg — **NEDĚLE**
- 5.: **IV. SJEZD ČS. SOKOLSTVA V
ZAHŘANÍČÍ** — 8.30 hodin — Drachen-
gasse — **DEN SOKOLSKÉ MLÁDEŽE**
— 9 hodin — Drachengasse —
**SCHŮZE SVAZU SOKOLSTVA VE
SVOBODNÉM SVĚTĚ** — 20 hodin —
Drachengasse — **PONĚLÍ**

Z Á Ř Í 1982:

- 18.: **ČESKÉ FILMOVÉ PŘEDSTAVENÍ** —
Kulturní výbor ústředí a XII. odbor
Českého srdce — Sál Ruckergasse 40. —
16 hodin — **SOBOTA**

ŘÍJEN 1982:

- 9.: **ČESKÉ FILMOVÉ PŘEDSTAVENÍ** —
Kulturní výbor ústředí a XII. odbor
Českého srdce — Sál Ruckergasse 40. —
16 hodin — **SOBOTA**
- 17.: **DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ** Českého
srdce — Velký sál „Haus der Be-
gegnung Rudolfsheim“ — 16 hodin —
NEDĚLE

LISTOPAD 1982:

- 21.: **DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ** Českého
srdce — Velký sál „Haus der Be-
gegnung Rudolfsheim“ — 16 hodin —
NEDĚLE

ÚNOR 1983:

- 20.: **DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ** Českého
srdce — Velký sál „Haus der Be-
gegnung Rudolfsheim“ — 16 hodin —
NEDĚLE

BŘEZEN 1983:

- 27.: **DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ** Českého
srdce — Velký sál „Haus der Be-
gegnung Rudolfsheim“ — 16 hodin —
NEDĚLE

VSTUPENKY

na hlavní sletový den v neděli 4. července
1982 — Západní stadion G. Hannapiho,
Videň XIV., Keisslergasse 6. — začátek
ve 14 hodin — ceny: 80,— / 100,— a 120,—
šilinků — možno dostat v předprodeji:

ADMINISTRACE VSL — Vídeň V., Mar-
garetenplatz číslo 7. od 9 do 14 hodin.

FIRMA FLORIÁN — Vídeň VI., Gumpen-
dorferstrasse 60. — telefon: 57 47 80.

PETR PASTRŇÁK — Vídeň VII., Linden-
gasse 5. — telefon: 96 37 79.

FIRMA KOFRON — Vídeň X., Triester-
strasse 49. — telefon: 64 22 40.

a u všech sokolských činovníků

SVAZ. ČS. ŘEMESLNÍKŮ A OBCHODNÍKŮ V RAKOUSKU

Vídeň I., Drachengasse 3

VÝBOR SVAZU má pravidelné schůze
každé druhé úterý v měsíci v Českém domě
(hotel „Pošta“), Vídeň I., Drachengasse 3.

Všechno co potřebujete

pro zahradu a dům! —

Kuchyňské nářadí —

Vývoz kos! —

POZOR:

Veškeré potřeby pro

truhláře!

R. KMEN

IV, Margaretenstr. 41—43, tel. 57 57 24

Vývoz darovaných kos



Dej a bude ti dáno!

Obstará

R. Kmen, IV, Margaretenstr. 41-43